

Vážení diváci, velice rádi se s vámi setkáváme na zahájení 22. ročníku Voskovcovy Sázavy. Vosk(n)oviny vám budou opět přinášet novinky a informace o naší přehlídce. Letošními V(n) se budou jako hlavní téma prolínat divadelní profese. Je pro vás připraven nejen bohatý přehlídkový program, ale stejně jako v loňském roce soutěž pozorného diváka. Těšíme se, že se s vámi budeme potkávat po dalších 6 týdnů v divadelním sále Kulturního domu v Sázavě.

Rozhovor s Mgr. Vladimírem Dvořákem, starostou města Sázava

Od doby našeho posledního rozhovoru uběhl rok. Jaký byl ten Váš?

Uplynulý rok byl pro mě jako starostu docela důležitý. Proběhly v něm volby, které potvrdily můj mandát a díky čemuž bylo možné zahájit určité projekty, které zabírají delší časové období.

Jak vnímáte kulturní dění v Sázavě?

Mám pocit, že město kulturou celkem žije. Koná se tu více akcí než dříve, což je dobře. Také je dobře, že je za námi covid a lidé mohou opět normálně chodit do hlediště a divadelníci hrát.

DSJV přišel s novým projektem, kterým je Čertova divadelní brázda. Jak se Vám líbí nápad přivítat v Sázavě i nehudební ochotnická divadla?

Líbí se mi to v každém případě. Vítám každou iniciativu, která by mohla přinést do města více kultury.

Letošní ročník Voskovcovy Sázavy přináší řadu novinek, například možnost koupit si své sedadlo v rámci zvýhodněné abonentky. Jak se na tuto inovaci díváte?

Je to změna, která může pomoci, sám jsem zvědavý, jak se ujme. Uvidíme.

Vás by tato novinka ke koupi permanentky nalákala?

Nejsem si jistý. Jsem spíš typ, který si představení vybírá a nevádí mi potom sedět vzadu. Ale moje žena by si permanentku určitě koupila (*smích*). Vloni byla snad na všech představeních.

Myslíte si, že Vás v letošním programu přehlídky něco zaujme?

Myslím, že určitě ano. U nás je výběr na rodině, jak jsem zmínil, žena je nadšenec, vybereme si představení a buď na ně jdeme spolu nebo s někým z rodiny nebo s přáteli. Máme čtyři děti, takže se musíme prostrídat, pokud nemáme hlídání.

Seznamte se s abonentkou

Pro diváky letošního ročníku Voskovcovy Sázavy připravili pořadatelé výhodnou abonentku. Jedná se o permanentku na všech 7 představení, ovšem za cenu 5. Nově je ve formě připínací „placky“, takže se nepomačká a zůstane jako jedinečná upomínka na přehlídku. Další její výhodou je možnost rezervace sedadla v sále podle svého výběru. Vstupenky jsou letos bez rozlišení řady a místa, a tak má divák záruku, že mu vybrané místo nikdo „nezasedne“ pouze s abonentkou. Jinak platí pravidlo „kdo dřív přijde, ten líp vidí“. Počet permanentek je omezený, s jejím pořízením neváhejte.

Divadelní profese v tužce...

pátek 15. 9. v 19:30

150 Kč

Zdravý nemocný
DS Klicpera, Chlumeck nad Cidlinou
Bohatý měšťan a vědný kazník pařížských lékařů a lékárníků chce svou dceru provdat za syna známého lékaře, aby měl doktora v rodině a ušetřil peníze za své léčebné výlohy. Ona však chce jiného. Jejím štěstí tedy musí pomoci komandá.

pátek 22. 9. v 19:30

150 Kč

**Zapeklitá komedie
aneb Kdosi brouší nad Padousoy**
Divadelní spolek Prácheňská scéna v Písku
Drdovský laděná satirická komedie je určena dospělým divákům, i když v ní hrají pekelně bytosti. A právě tyto „podzemské“ síly dokáží vymyslet na lidi osvědčené zkušky charakteru.

středa 27. 9. v 19:30

150 Kč

Cesta kolem světa za 80 dní
DS Jirásek, Nový Bydžov
Nechte se strhnout spěchem hlavních hrdinů nebo zvolna plujete veselým dějem notoricky známého příběhu. V každém případě držte palce, aby hrdinové příběhu sázku vyhráli a také všem hercům, aby se stihli vždyčas převléknout do dalšího kostýmu.

pátek 6. 10. v 19:30

150 Kč

Jacobowski a Stjerbinski
Rádobydivadlo, Klapý
Road-play o židovi Jacobowském a antisemitském plukovníkovi Stjerbinském, kteří prchají před nacismem z okupované Francie v roce 1940 a současně soupejí o ženu „Madam la France“, je příběh inspirovaný autobiografickými zážitky samotného autora.

pátek 13. 10. v 19:30

150 Kč

Mrzák inishmaanský
DS Náplavka, Lysá nad Labem
Komédie o tom, co se stane, když do nejzadnějšího zapadákova v Irsku přijdou filmaři až z Ameriky. Celovečerní hra světového dramatika v doprovodu kapely. **Upozornění:** představení není vhodné pro děti.

pátek 20. 10. v 19:30

150 Kč

Saturnin
DS Vitavan, Týn nad Vitavou
Co myslíte, že se stane, když se do poklidného života poněkud ušedlého Jiřího připlete svérázná sluhyně Saturnin, který je pro blaho svého pána připraven udělat doslova cokoli? Jednoduše se mu celý život obrátí vzhůru nohama.

pátek 27. 10. v 19:30

150 Kč

Královny
Tři grácie, Předín
Tři ženy, které se sejdou v lázeňském pokoji, nemají společného vůbec nic. Každá patří k jiné generaci, každá má svůj příběh a každá se musí vyrovnat s odlišnou životní situací.

Před samotným představením proběhne slavnostní vyhlášení výsledků soutěžní části přehlídky. Přijďte si zrekapitulovat průběh 22. ročníku a zjistit, které představení si získalo největší přízeň diváků.

VOSKOVCOVA SÁZAVA DĚTEM

neděle 24. 9. v 15:00

70 Kč

Tajemství staré skříně
Divadlo MATÝSEK
Alfons žije ve svém malém bytě obklopen televizí a jeho nejnějnější věcí je dálkový ovladač. Když jednoho dne vyleze z televize drak Vysavák, Alfons dostane strach... a právě v tuto chvíli se otevřít jeho stará skříně a... to už je právě to tajemství.

neděle 15. 10. v 15:00

70 Kč

Fridolín se hledá
Pohadko aneb Pohádkové kukadlo
Příběh plný hledání a objevování, ztrát a nálezů: Dosaďte opravdu ranní ptáče dál? Dělati saty skutečně člověka? Je člověk tolikrát člověkem, kolik řečí umí? A kdo chodí rád z bláta do louže? A co když si netopýr myslí, že je pták?

Jaký typ představení Vás zaujme?

To je těžké říct. Ale přehlídka nabízí představení hudební, která mám rád už z podstaty. U některých titulů mě zaujme hudební stránka, u jiných například to, že tu soubor už hrál v minulosti nebo má dobré recenze.

Tématem letošních Vosk(n)ovin jsou divadelní profese. Kterou divadelní profesi shledáváte jako nejzajímavější?

Tak to musím chvíli přemýšlet. Mohl bych mluvit o kulisáčích, režisérech, scénáristech a podobně, ale obdivuji herce.

Kdybyste musel vykonávat nějakou divadelní profesi, která by to byla?

Režisér (*smích*). Když se pokouším dělat muziku, jsem rád tím, kdo u klavíru, počítače nebo i ve studiu míchá vše dohromady. Soustředím se zvláště na každý zvuk nebo nástroj, takže mám pocit, že by se mi líbilo, kdybych mohl spojovat dohromady jednotlivé herce a vše ladit do jednoho konkrétního představení.

Soutěž pro pozorného diváka

V(n) Vosk(n)oviny mají i letos připravenou soutěž, která by neměla ujít vaší pozornosti. Je určena pro všechny diváky, kteří bedlivě sledují, co se odehrává na jevišti a nebojí se svůj postřeh podrobit malému testu.

Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím vaši šanci na výhru. Hned tři vylosování diváci získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Pokud byste stáli o malou nápovědu k dnešní soutěžní otázce, tady je: **Už Maruška věděla, že je nad zlato.**

PŘEDSTAVUJEME ODBORNOU POROTU

Václav Veselý, předseda odborné poroty

O mně: Jsem divadelní a filmový herec z Kutné Hory a učitel literárně dramatického oboru ZUŠ ve Zruči nad Sázavou. Za svůj dosavadní život jsem ztvárnil přes padesát divadelních rolí a odehrál stovky představení, z nichž jsem některá připravil režijně či vytvořil autorsky.

Co Tě na účasti v porotě odrazuje?

Pokud by mě cokoliv odrazovalo, jistě bych nabídku stát se porotcem nepřijal. Jistý nekomfort to však pro mě má: být při výkonu porotce mnohem soustředěnější než ostatní diváci, odříci na šest pátečních a jeden středeční večer jiné nabídky či aktivity, spěchat hned po výuce ze zručské ZUŠky do Sázavy. A v noci domů do Kutné Hory...

Co je z Tvého pohledu na porotcování nejnáročnější?

Neusnout při nudném a nezajímavém představení. Což ale nehrozí, neboť pořadatelé jistě opět vybrali skvělé divadelní kusy. Řekl bych sledovat dění na jevišti, všimnout si i detailů, které třeba běžný divák neřeší nebo nevnímá, a zároveň si dělat poznámky v sále, kde je tma. Znamená to být bdělý, nadměrně soustředěný a při verdiktu srozumitelný.

Kristýna Urbanová, členka odborné poroty

O mně: Jsem z umělecké rodiny, vystudovala jsem Střední průmyslovou školu grafickou v Hellichově ulici v Praze a současně až do 18 let jsem chodila do Lidové školy umění na hodiny klavíru. V současnosti vlastním reklamní agentur(k)u, Sázaváci mě asi znají převážně skrytě jako grafičku Sázavských listů.

Co Vás na účasti v porotě přitahuje?

Velmi mě přitahuje setkání se zajímavými lidmi, atmosféra divadla a dění v zákulisí. A současně i možnost se posadit, vydechnout a být v klidu, vypnout hlavu, nasát atmosféru a soustředit se jen na umělecký zážitek.

Předložte 3 klady účasti v porotě.

Mám možnost vyjádřit svůj názor a možná tím i do budoucna ovlivnit další výkony herců, možná lepší scénu, lepší hudbu... Chtěla bych hercům a režisérům interpretovat alespoň částečně mysl běžného diváka, ne mysl zkušeného divadelního kritika. A povzbudit je, že jsou dobří, aby „jeli dál“.

Které jiné divadelní profese, než té, kterou vykonáváš, by ses nechtěl věnovat a proč?

Vyzkoušel jsem si snad všechno, co se kolem toho velkého divadla jménem „DIVADLO“ odehrává. Nechtěl bych se už moc věnovat profesi kulisáka, neboť fyzické síly ubývají, a třeba osvětlovače. I moderní osvětlovací technika jde totiž vpřed mnohem rychleji, než často stačím chápat.

Které divadelní profese byste se chtěla věnovat a proč?

V divadle bych se ráda věnovala propagaci. Ale bavilo by mě být i kostýmní výtvarnicí, scénografkou. Možná by mě bavilo hrát, ale nevim, jestli bych překonala trému.

Oldřich Randula, člen odborné poroty

O mně: Kam mi paměť sahá, kdekdo mi říkal, že „jsem komediant“, šlo mi bavit lidi kolem sebe a nesmírně mě těšilo, když jsem mohl někoho rozesmát. Sotva mne jako náplavu přijala Sázava a zdejší divadelní soubor, šel jsem z role do role. Nejvíc mi vždycky šly ty komické, protože mám pořád rád, když se mi povede lidi rozesmát.

Co Tě na účasti v porotě přitahuje?

Nejvíc si asi cením toho, že můžu skloubit roli diváka, středně pokročilého herce, divadelního kritika a bodrého komika (*smích*). Na všechna představení mám vstup zdarma, všechny drinky v divadelním baru mám taky zdarma, v mém případě tak jedna cola za představení (*smích*), a po představení mě všichni poslouchají a jsem aspoň 15 minut v centru zájmu (*smích*).

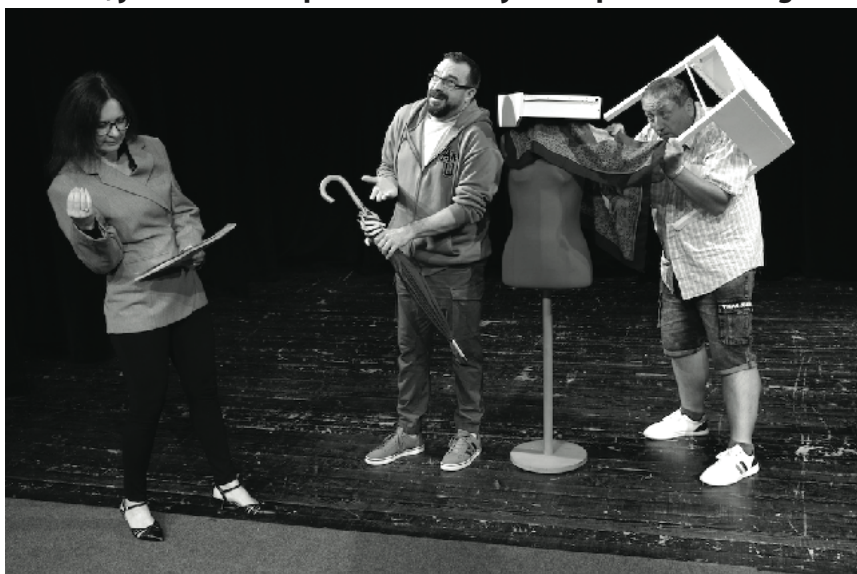
Co je z Tvého pohledu na porotcování nejnáročnější?

Když se při představení někomu něco vyložené nepovede a já na to mám upozornit, což se naštěstí nestává příliš často. Žádný porotce by neměl být sebestředný, protože porotce je v porotě kvůli zájmu o divadlo a hostující představení, nikoli pro zviditelnění sebe sama a svého úžasného přehledu. Upozornění na subjektivně vnímané nedostatky může dotčený vyslechnout a přijmout, pokud je sděleno s laskavostí a dobrým úmyslem, spíše jako námět k zamyšlení.

Které jiné divadelní profese než té, kterou vykonáváš, by ses chtěl věnovat a proč?

Na nápovědu nemám absolutně nervy, práce technika přes světla nebo zvuk by mě asi nebavila. Párkrát jsem zkusil režii, ale měl jsem pořád tendenci lézt na jeviště a předvádět, jak bych si představoval, aby to dotyčný herec zahrál, takže to asi nic. Ale možná jednou zkusím napsat něco, podle čeho by se dal vytvořit scénář veleúspěšné divadelní hry (*smích*).

Poznáte, jaké divadelní profese ztvárňuje naše porota na fotografiích?

/framatizovaný režisér; nervózní herec; dětinský scénograf

/nenařazený technik; našťavý kostýmář; ambiciózní nápověda

Toto číslo Vosk(n)ovin je věnováno Jirkovi Škodovi, našemu kamarádovi, divadelníkovi srdcem i duší.

Vážení diváci,

vítáme vás na druhém představení Voskovcovy Sázavy, kterým je drdovsky laděná „Zapeklitá komedie aneb Kdosi brousí nad Paďousy“ od DS Prácheňská scéna v Písku. Letošní téma Vosk(n)ovin je zaměřeno na divadelní profesi, dnes nás bude zajímat práce režiséra. Na první straně si můžete přečíst malou recenzi jednoho z porotců, věnovanou – s důrazem na režii - představení z minulého týdne. Tentokrát je to hodnocení Václava Veselého. Dále zde pravidelně naleznete minirozhovory s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci Divadelního souboru Jiřího Voskovce Sázavy, věnují. Zajímá nás jejich pohled, kdy vždy jeden z dvojice vyzdvihuje klady profese, druhý na ní hledá mouchy. V dnešním čísle naleznete názory režisérů Lenky Kuchlerové a Jiřího Škody. Jirkovi, který nedávno tragicky odešel, věnujeme toto číslo Vosk(n)ovin.

Když má Zdravý nemocný léčit diváky

Občas používám Strindbergův citát, že Divadlo je podivuhodná věc. Režisér nechápe, co chce autor, herci nerozumějí, co po nich chce režisér, a diváci nevědí, co se děje na jevišti. V případě prvního soutěžního představení Voskovcovy Sázavy to ale neplatilo. Divákům bylo hned od začátku jasné, že před sebou mají hypochondra a tým dalších postav, které dnes a denně vstupují do života sobeckého měšťana Arganta a zažívají s ním jeho příběh. A režisér Jaroslav Málek pochopil, oč autorovi šlo a snažil se klasickou Molièrovu komedii prodat alespoň trochu v současném střihu. Nemluvě o kostýmní výpravě.

Uvědomíme-li si, že tato hra vznikla v 17. století, režijní zásah od původní předlohy byl bezesporu jasný. Jinak by – slovy klasika – diváci skutečně možná nevěděli, co se děje na jevišti. Textu by mnohdy nejspíš neporozuměli. Režisér v tomto případě pochopil, co chtěl autor: pobavit publikum. Současné publikum. A tak se na scéně objevovaly tu soudobé, jindy více méně dobové artefakty a situace. Režisér Málek je letitý divadelník a Molièrovu hru zná, včetně její historie. Co by se ale stalo, kdyby režisérskou taktovku uchopil třeba někdo mladší a pokusil by se hru stylizovat do současnosti?

Herečky a herci od Klicperů z Chlumce totiž sem tam vytykali medicínu v podobě gagu, hodného nynější době a publikum vždy pookřálo. Pokud by jí bylo více než šafránu, mohlo se jim třeba podařit uzdravit diváky mnohem snáz.

-Václav Veselý

Být či nebýt režisérem

Co Tě přitahuje/odrazuje na režisérské profesi?

JŠ: Je zajímavé vymyslet hru ještě předtím, než vůbec padne rozhodnutí, že se bude realizovat. Ty přípravy jsou na tom zajímavé.

LK: Odrazuje? Nemožnost najít hru pro ansámbl, který je věkově starší, než bych chtěla.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

JŠ: Udržet nervy na uzdě.

LK: Najít hru, která bude pasovat na jednotlivé herce, protože když text čtu, už si představuji konkrétní aktéry. Také mám mnoho „zahozených“ her, u kterých se mi v hlavě během čtení rovnou nepromítaly obrazy.

Předlož tři klady/zápory režisérské profese.

JŠ: Nevím, jestli seženu všechny tři (smích). Relativní volnost ve vymyšlení situací. Možnost přijít konkrétní hře na kloub a třetím kladem je to, že během zkoušek musíme hledat a popírat to, co si člověk vymyslí, protože původní záměr je většinou z mnoha příčin

Soutěž pro pozorného diváka

V(n) ^{OLTI} Minulý týden úspěšně odstartovala soutěž, kterou si pro své čtenáře připravily Vosk(n)oviny. První pozorní diváci již mají své soutěžní kupóny ve slosování.

Jak se do soutěže můžete zapojit? Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím vaši šanci na výhru. Hned tři vylosovaní získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Dnešní nápověda pro čtenáře Vosk(n)ovin zní:
Dávat dobrý pozor na úplatkáře se dnes může vyplatit.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: 6, 8 až 10. Vždycky sudý počet.

Do slosování postoupily všechny odpovědi obsahující jakoukoli část správné odpovědi.

... pozvánka na další představení

neděle 24.9.: Tajemství staré skříně

Divadlo Matýsek

Pro děti je připravena pohádka o Alfonsovi, který musí bojovat s drakem Vysavákem. Ten vyleze z televize a nahání Alfonsovi strach. Pomoc přichází v pravou chvíli ze staré skříně.

středa 27.9.: Cesta kolem světa za 80 dní

DS Jirásek, Nový Bydžov

Divákům se nabídne notoricky známá „verneovka“. Příběh začínající bláznivou sázkou mezi gentlemany strhne všechny do světa plného dobrodružství. Přijďte se pobavit a zjistit, zda hrdinové sázku vyhráli, a také zda se všichni herci stihli vždy včas převléknout do toho správného kostýmu.

neralizovatelný a situace se vyvinou úplně jinak.

LK: To je hodně těžká otázka. Třeba když věnuji čas přípravě na zkoušku, která je potom roztěkaná. Druhý zápor je, že to hrozně „žere“ čas. A třetí... když přijdou herci třeba na třetí zkoušku a stále neumějí text. To je pro mě frustrující.

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý režisér?

JŠ: Nervy, nervy, nervy (smích). Pevné nervy, trpělivost a měl by umět naslouchat druhým.

LK: Neměl by být hysterický, příliš vážný a měl by během zkoušky zůstat střízlivý.

Které jiné divadelní profese by ses chtěl/nechtěla věnovat?

JŠ: Já dělám všechno (smích). Bávám mě všechny profese. Rád bych si možná ještě zahrál na jevišti.

LK: Profesi herce. Sice jsem odjakživa člověk, kterému nevdává se předvádět před lidmi, ale neláká mě to. Vyzkoušela jsem si to a zjistila jsem, že bych chtěla být spíš na té druhé straně. Po několika hereckých zkušenostech, jsem zjistila, že mi větší radost přináší vidět hrát vás.

Jak to vidí děti ...

Viktoria, 4.B, ZŠ Sázava

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní soubor Klicpera z Chlumce nad Cidlinou čítá více než 40 členů. Ochotnické divadlo má v Chlumci dlouholetou tradici, jako první vznikla již v roce 1921 Jednota Klicpera. Důležitým milníkem pro současný soubor byl rok 2006, kdy se v Chlumci otevíralo nové divadlo, které poskytlo souboru pro jeho činnost důstojné prostory.

Zdravý nemocný je klasická komedie od Molièra, kterou Klicperáci udělali tak, že baví i současného diváka. Příběh o tom, jak bezbřehá hypochondrie udělala z člověka sobce, a jak se celá rodina musí spojit, aby přivedla „zdravého nemocného“ k rozumu, měl nakonec šťastný konec.

Rozhovor s Jaroslavem Málkem, režisérem a představitelem role Argantova bratra

Jak jste se dostal k režii?

Z leknutí. Prostě to vyplynulo. O režiséry je nouze, a když někdo tu dá radu, tam dá radu... tak pak už si pro ty rady začnou lidi sami chodit a nějak to celé vyplyne. Pak se dohání vzdělání, samozřejmě, protože na začátku člověk neumí nic. Nejvíc dá ale stejně praxe.

Jaké vzdělání jste doháněl?

Dělali jsme Lidovou konzervatoř. Ve VSVD (Volné sdružení východočeských divadelníků; pozn. red.) pořádáme vzdělávací programy, teď máme několikátý ročník režijní i herecké konzervatoře. Po čtyřech semestrech se konzervatoře propojí a absolventi té režijní režírují absolventy konzervatoře herecké. Mezitím pořádáme jedno nebo dvou víkendové kurzy, na které jezdí přednášet lektori z JAMU, z DAMU... opravdu odborníci.

Objevil jste se i na jevišti. Dáváte přednost režii nebo hraní?

Jednoznačně hraní. Režie je nekonečný stres, i když musím říct, že soubor je disciplinovaný a režijní pokyny se snaží plnit. Já se zase snažím vybírat charakter postavy tak, aby byl pro herce co nejpřirozenější.

Dokázal byste říct, jestli je něco, co Vás na režii přitahuje?

Nevím. Já řídím lidi celý život a je to pro mě práce. Není to něco, v čem bych chtěl vyniknout nebo něco dokázat. Dělam to opravdu z nutnosti.

Kolik her jste takhle „z nutnosti“ už zrežíroval?

S tímhle souborem jsem dvacet let. Těch her bylo hodně.

Proč jste vybral zrovna tuto hru?

Tahle hra byla výzvou, protože spousta lidí považuje Molièra za autora, který nemá dnešnímu divákovi co říct.

Jak se Vám režírovala náročná pěvecká složka?

Těžko, protože já sám nejsem zpěvák, ale mám ku pomoci herečku (Petru Koliášovou, představitelku role Anděly; pozn. red.), která má vystudovaný operní zpěv, dokonce ho i učí. Jako pěvkyně se chtěla pro další pěveckou dráhu zdokonalit v činohře.

Které divadelní profese byste se nechtěl věnovat?

Režii (smích). Nemohl bych být technik. To je profese o jiných dovednostech a znalostech.

Rozhovor s Annou Kmoníčkovou, představitelkou pokojské Toničky

Jak jste se dostala k divadlu?

Díky své mamince, která u Klicperáků hrála dva roky přede mnou. Sháněla představitelku pro roli lehké děvy do hotýlku U Galantní kočičky, ve hře Brouk v hlavě, a maminka jim oznámila, že jednu takovou doma má (smích). Samozřejmě tím myslela, že má jednu zájemkyni, která by chtěla hrát divadlo. Tak jsem v roce 2014 přišla ke Klicperákům.

Jak jste na divadlo nahlížela předtím, než jste se stala členkou souboru?

Maminka se divadlu věnovala od mládí, tatínek byl také trošku do komediantské strany. Chodila jsem na základní uměleckou školu, hrála jsem v několika školních představeních... s kamarády jsem se snažila režírovat dětské pohádky, když jsme byli malí. Okolo divadla se pohybuji od dětství.

Máte nějakou vysněnou roli?

Jelikož jsem milovnicí muzikálů, tak kdybych si měla vybrat, byla by to role v muzikálu Johanka z Arku. Chtěla bych si zahrát Johanku.

Jaký máte vztah k hudbě?

Mám dvě kapely, od základní školy jsem zpívala ve sborech. Měla jsem i tu čest si zazpívat ve hře Divotvorný hrnec, kterou jsme hráli asi pět let zpátky. To spojení hudby a divadla bylo úplně nejvíc. Děkuji „režioví“, že mi tu možnost dal.

Co Vás přitahuje na profesi herečky?

Jsem asi trošku exhibicionista. Ráda bavím lidi a, je asi zvláštní to říct, ale nevadí mi ze sebe dělat i trochu toho kašpara, abych diváky pobavila a něco jim předala. Osobně by mě profese profesionální herečky lákala, protože bych si mohla zahrát s nějakými pěknými, mladými herci (smích).

Jak Vám sedla role pokojské Toničky?

Vůbec mi nešla přes pus. Jsem temperamentní člověk, podvědomě jsem věděla, jak to zahrát, ale pořád jsem to byla já, a nebyla jsem Tonička. Až těsně před premiérou, na generální zkoušce, to takhle luplo... asi po roce a půl, co jsme hru zkoušeli. Tehdy mi „režža“ řekl: „Tak a teď jsi Tonička“,

od té doby to jde, už jsem se s rolí sžila. Tu roli zbožňuji, užívám si ji.

Nešlo si nevšimnout, že máte velmi příjemný hlas. Pracujete s ním nějak?

Když sebe sama slyším, tak bych se nejraději neslyšela. Podle mého názoru mám na ženu strašně hrubý hlas. Spíš nechápu, co na mém hlase lidi tak fascinuje.

Takže nejsem první, kdo Vám něco takového říká.

Ne, nejste. Díky tomu, že zpívám ve dvou kapelách a jsem lidem hodně na očích, jsem to už párkrát slyšela. Když se ale porovnám s profesionálními zpěvačkami, tak mají všechny krásný barevný hlas a já jsem takový „vychrclaný rocker“.

Kterou jinou divadelní profesi byste si vybrala?

Zajímá mě profese režiséra. S naším režisérem jsem jezdila na kurzy činoherní režie a moc mě to bavilo. Dokonce jsem si režii i na střední škole vyzkoušela. Není to nic lehkého sehnat lidi, kteří mají stejný zájem do toho jít a v tom zájmu je udržet, dokud není dílo dokonáno. Režie je pro mne zajímavější než herectví. Herec má samozřejmě um, ale režisér je číslo jedna, je na něm, aby uvedl svou představu na jevišti k životu.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Viděl jsem divadelní představení, které by se mi líbilo ve venkovském hospodském sále, kde bych si o přestávce došel do výčepu na pivo a vrátil se na pokračování. Byla to čistokrevná, ochotnická, dobře odvedená práce.

Oldřich Randula

Pravě ochotnické představení, které baví herce i diváky.

Kristýna Urbanová

Z mého pohledu bylo ve hře málo hudby, ale zpěv představitelky Anděly byl výborný. Někteří herci by měli trochu ubrat, ale celkově mám z představení příjemný pocit.

Jak to vidí divadelníci...

-Myslím, že to bylo divácky vděčné představení.

-Projev služky v momentě, kdy simulovali smrt nemocného, byl geniální, uvěřitelný a herecky výrazný.

-Některé herecké výkony byly lepší než jiné, ale celkově představení působilo mile.

-Myslím, že by představení prospělo více, nejlépe sborových, písniček.

-Nejvíc se mi líbil zpěv a scény, v nichž byl na jevišti představitel doktorova syna.

-Takový průměr, chyběla tomu dynamika.

-Velmi se mi líbila herečka, která představovala dceru nemocného.

Výsledky hlasování

líbilo	46
líbilo s výhradami	3
nelíbilo	1

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz

www.fb.com/dsjvs

www.fb.com/voskovcovasazava

Vážení diváci,

dnes se setkáváme na třetím představení Voskovcovy Sázavy. Uvidíme známou verneovku „Cesta kolem světa za 80 dní“ v provedení DS Jirásek Nový Bydžov. Letošní Vosk(n)oviny se svým čtenářům snaží postupně přiblížit nejčastější divadelní profese. Dnes si posvětime na herce. Na první straně naleznete malou recenzi porotce Oldřicha Randuly věnovanou, s důrazem na herectví, představení z minulého týdne. Dále je zde minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DS Jiřího Voskovce Sázava, věnují. O kladech herectví přemýšlel Radek Tupý, mouchy na herectví hledala Halina Brošová. Stejně, jako v loňském roce, malují obrázky na titulní stranu Vosk(n)ovin žáci ZŠ Sázava. Letos to mají ovšem těžší, protože i je jsme požádali o zobrazení jednotlivých divadelních profesí. Druhá strana Vosk(n)ovin je tradičně věnována ohlédnutí za předchozím představením.

Když je komedie opravdu zapeklitá

Být hercem Divadelního spolku Prácheňská scéna v Písku, to není snadná věc. A obzvláště, pokud pan režisér sáhne po komedii, kde je všechno vsuktu zapeklitě. Něco „zapeklilo“ samo Peklo, spousta zapeklitostí je v mezilidských vztazích, no a když je na jevišti zapeklitě hodně postav ve stejný čas, to je

teprve peklo.

Vytvořit tvář, náuru a jedinečnost některého z pitoreskních obyvatel vesničky Padousy bylo pro herce z Písku úkolem nesnadným, ale přijatým s odvahou a splněným se ctí. Trošku pomohly dobové kostýmy, ale na scéně se nebylo zač schovat – kulisy byly minimalistické – a ani s rukama moc nebylo co dělat, neboť rekvizit bylo poskrovnu. O to více si herci a herečky pohráli s hlasem a gestikulací a já jim jejich charaktery velmi uvěřil. Ano, některé postavy měly ve scénáři i sólový zpěv, ale nelze pokaždé očekávat operní výkony, že.

Ovšem když se měl na scéně vytvořit mumraj, kdy postavy přicházejí, odcházejí, různě se setkávají a míjejí, míchají, dohadují a pomlouvají, to se teprve projeví, jak je herecká bytost neřiditelná, nepolapitelná, nevyzpytatelná, ale přesto zábavná a věrohodná.

A herci a herečky z Písku byli zábavní a věrohodní – musím se podívat, kde jen jsou ty Padousy.

-Oldřich Randula

Být či nebýt hercem

Co tě přitahuje/odrazuje na herecké profesi?

RT: To, že mohu být někým jiným a hrát třeba i postavu, se kterou bych se v civilu neztotožňoval. Dalším, co mě přitahuje, je atmosféra a energie, která v divadle a v představení je.

HB: Jediné, co tě trápí, je tréma. Tréma je zajímavá.

Někdy tě posune dál a ty ze sebe vydáš lepší výkon a jindy tě naopak svazuje. Z toho druhého případu máš hrozný strach. Jinak ale není nic, co by mi vadilo.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

RT: Tohle bude mít každý asi úplně jinak, ale myslím si, že se všichni shodneme v jednom – uvěřitelnost dané role. Aby divák věřil tomu, co dělám.

HB: Náročné je to na paměť, samozřejmě. Také musíš umět devatero řemesel. Musíš být vším a musíš v tom být přesvědčivá.

Předlož tři klady/zápory profese.

RT: Je to koníček, který mi umožní, abych se soustředil jenom na divadlo, totální vycištění hlavy. Druhým kladem je, když se představení divákovi líbí... ta energie, která z diváků jde zpátky na jeviště. Tuhle činnost rád dělám v kolektivu, takže pro mě je radost být součástí týmu, který něco takového svede. Jsem na to upřímně hrdý.

Soutěž pozorného diváka ...

V(n)OVINY Soutěž, kterou si pro své čtenáře připravily Vosk(n)oviny, je v plném proudu. Zapojit se do ní můžete samozřejmě i dnes.

Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li Vaše odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím Vaši šanci na výhru. A že je o co hrát! Hned tři vylosování získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Jste-li nejen pozorným divákem, ale také pravidelným čtenářem Vosk(n)ovin, jistě víte, že pro vás má přehlídkový plátek před každým představením malou nápovědu k aktuální otázce. Nejinak tomu bude i tentokrát...

Nápověda, pro čtenáře Vosk(n)ovin, k dnešní soutěžní otázce zní:
Pokud se na scéně objeví nebohá žebračka, je čas zbystřit.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: čtyřkrát

... pozvánka na další představení

pátek 6.10.: **Jacobowski a Stjerbinski**

Rádobydivadlo, Klapý

Diváky srdečně zveme na „komedii jedné tragédie“, jak zní podtitul této hry. Jedná se o příběh inspirovaný autobiografickými zážitky samotného autora, s množstvím židovských anekdot. Uvidí hru o lásce, hrdinství a přátelství, kdy se polský žid Jacobowski, plukovník Stjerbinski, jeho sluha a krásná excentrická Francouzka Mariana ocitají na společném útěku před nacistickou okupací.

HB: Já vidím samá pozitiva (*smích*). Záporům může být třeba intimní scéna, které se obáváš a režisér ji vyžaduje. My bychom si takovou hru asi nevybrali, ale herečka obecně musí takové situace zvládnout. Pro někoho je zápor i ten noční život, který mně nevdá. Dalším záporům může být i to, že tahle profese hodně zasahuje do rodinného života. Jak to kdo bere...

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý/žádný herec?

RT: Respekt, pokora a vztah ke kolektivu. Jde o respekt k divadlu, ke kolegům, k divákům. To všechno potom vyvolává zodpovědnost k tomu, jak se budu chovat na jevišti, jak budu hrát a umět roli.

HB: Profesionál by neměl mít vadu řeči, měl by mít výrazný přednes, na tom, myslím, hodně záleží. Herec může být introvertní, ošklivý, tlustý, tenký, plešatý... všechny typy jsou potřeba. Neměl by být hloupý a neměl by to být necita, protože herec se vždy do někoho vcítuje. Někomu, kdo není empatický, by tahle vlastnost chyběla.

Které jiné divadelní profese by ses chtěl/nechtěla věnovat?

RT: Všechny ostatní profese respektuji, ale zajímalo by mě psaní scénářů. Je to něco, kde bych zužitkoval, že mám představivost, kterou velmi rád ve všem používám.

HB: Nechtěla bych dělat kulisáka, protože tahat ty kulisy mě nebaví (*smích*). Ale vymýšlet je, společně s někým, ano. Toho bych se nebála.

Jak to vidí děti ...

Kateryna, 4.B, ZŠ Sázava

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní spolek Prácheňská scéna z Písku vznikl v listopadu 1997 a navázal na dlouholetou tradici ochotnického divadla, neboť první ochotnický divadelní soubor v Písku vznikl již v roce 1867. V loňském roce oslavil soubor 25 let své existence.

Zapeklitá komedie aneb Kdosi brousí nad Paďousy je drdovsky laděná hra, ve které vystupují nadpřirozené bytosti. Diváci měli možnost shlédnout pohádku pro dospělé, kde vtípně laděný příběh ukazuje, jak „podzemské“ bytosti – tedy čerti, vymýšlejí na hříšníky různé zkoušky charakteru. Jako každá správná pohádka i tato skončila dobře.

Rozhovor s Milanem Kursteinem, režisérem hry Zapeklitá komedie aneb... a představitelem role starosty Pukavce

Podle čeho vybíráte hru, kterou chcete nazkoušet?

Zaměřujeme se především na komedie, a samozřejmě koukám na to, aby si zahrálo co nejvíce lidí ze souboru, protože máme asi 25 členů. Nechceme to „rozmělnovat“, někteří lidé mají alternace. Samozřejmě vybírám hry podle charakteru postav a podle toho, koho mám v souboru k dispozici. Vždycky je třeba přihlížet k tomu, jak jsou ti lidé vytížení a podle toho je obsazovat.

Jak došlo k výběru hry, kterou jsme viděli?

Jedná se o pohádkovou hru, která je vyloženě pro dospělé. Scénář jsem našel na webových stránkách Dilie, nějakou dobu jsem ho studoval a dospěl jsem k závěru, že ta hra je aktuální, zvláště v současné době. Bohužel i v naší společnosti jsou lidé za peníze schopni udělat cokoli, nejen upsat duši čertu... to je motto, se kterým jsem šel do této hry.

Byli členové souboru nadšení z Vašeho výběru?

Nemohu říci, že by byli nadšení, ale při první čtené zkoušce už jsme se bavili. Dnes jsme odehráli sedmou reprízu.

Kolik repríz vaše hry mívají?

Zhruba těch 14-15 repríz, samozřejmě také záleží na tom, jak se která hra líbí.

Často se setkáváme s režiséry „z nutnosti“. Jak je to u Vás?

Já také režíruiji z nutnosti, ale dělám to proto, že mě

to baví, ne že by mě do toho někdo tlačil.

Jakým stylem hru upravujete, pomáhá Vám někdo?

Samozřejmě hru několikrát přečtu, dělám si výpisky. Rozdělím si hru podle jednotlivých situací. Teď jsem „chytřej“, protože jsem začal studovat režijní školu v Nučicích (pořádá ADA, pozn.red.).

Váš soubor je pravidelným účastníkem Voskovcovy Sázavy, jak se vám u nás hraje?

My do Sázavy jezdíme velice rádi. Tuším, že jsme na přehlídce po páté. S prvním představením tady, Nebe na zemi, jsem tu byl někdy kolem roku 2003. Tehdy jsem si, já osobně, odvezl cenu za roli Scipia.

Jakou jinou divadelní profesi než tu, které se věnujete, byste rád dělal?

Procházím všemi profesemi amatérského divadla, bohužel tedy i tím zpěvákem, který mi moc nejde.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Dospělí většinou přicházejí na pohádky se svými ratolestmi, dnes byli bez dětí, přestože jsme viděli pohádku... a myslím, že to bylo dobře, protože pohádka byla místy košilátá.

Kristýna Urbanová

Představení se mi líbilo, ale bohužel se mi moc nelíbily zpěvy. Přišlo mi to mnohdy ne úplně synchronizované, bylo to často falešné, nesedělo to do rytmu.

Oldřich Randula

Poprvé mě smrtka opravdu pobavila.

Jak to vidí divadelníci...

- Představení se mi celkem líbilo, možná by chtělo trochu zkrátit.

- Herecky to nebylo špatné, ale zpěvy se moc nevyvedly.

- Ze zákulisí bylo vidět, že se herci chovali zodpovědně, byla tam výborná atmosféra.

- Zklamala mě scéna, která byla víceméně tvořena 2 praktikáblí. Kostýmy byly přitom vybrány vhodně.

- Velice se mi líbil ve své roli představitel čerta Koziáše.

- Bylo to vtípné, milé, ale trochu dlouhé.

Výsledek hlasování

líbilo	55
líbilo s výhradami	8
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz
www.fb.com/dsjvs
www.fb.com/voskovcovasazava

Rozhovor s Radkem Brousillem, představitelem čerta Koziáše

Jak se Vám role Koziáše hraje?

Vždycky se mi hrají dobře role, které jsou komediální. Koziáš je takový správný přitroublík. Hlavně se mi na té roli ale líbí, že má, když to řeknu odborně, dvě polohy. Jednu, když je čert v kontaktu s peklem a druhou, když se dostane na svět, kde se chová úplně jinak, je to jiná postava. Už hraji asi třetího čerta, jsem na tom jako pan Dvořák s vodníky...

Máte nějakou vysněnou roli?

Ani ne tak roli, jako spis zatím nesplněný sen. Chtěl bych udělat muzikál. Sním o tom hrát v létě na Zvíkově Noc na Karlštejně. Pro někoho je to možná kyč, ale mně by se to tam líbilo. I vzhledem k tomu, že bychom měli v létě k dispozici nádhernou kulisu hradu. V létě chce hrát na Zvíkově mnoho divadel, i profesionálních, a pan kastelán je s námi natolik solidární, že nám dovolí vytvořit si tam letní scénu, na které pořádně Zvíkovské divadelní léto.

Rozumím tomu tak, že byste ten muzikál rád režíroval.

Ano. Režisérskou zkušenost sice nemám, ale za ty roky, co jsem v Prácheňské scéně, už mám nějakou představu, jak s těmi lidmi pracovat. Už jsme zkoušeli mnoho představení. Co se týče režie, asi bych věděl, jak ji dělat, protože v divadle jsem 20 let, ač je to neuvěřitelné.

Celou tu dobu působíte v Prácheňské scéně?

Ano, náhodou jsem se dostal do divadla, když tam byla televizní soutěž Caruso show. Formou castingu se vybírali nějakí lidé, kteří umějí zpívat. Vybralo se asi deset zpěváků, i já jsem naštěstí prošel sítím, protože jsem muzikant, hraji v kapele od 18 let. Zaspíval jsem a dramaturgyně píseckého divadla, se kterou jsem se znal osobně, se mě tenkrát zeptala, proč nehraji s místními ochotníky. Nikdy předtím mě to nenapadlo, postavil jsem se pódium jako muzikant, a to bylo všechno. Nakonec jsem

k ochotníkům na první zkoušku šel a hned jsem dostal roli anděla zpívajícího koledy ve vánoční hře.

Ke zpěvu jste inklinoval od mládí? Studoval jste ho?

Hraji na baskytaru a zpívám. Jsem absolutní samouk, nemám žádnou hudební školu, noty znám, ale nezahraji podle nich. Táta mě naučil hrát na kytaru v mých deseti letech. Postupem času se mi zdálo, že šest strun na kytaru je zbytečně moc, dvě jsem odendal a hrál jen na čtyři. Baskytara mi proto úplně učarovala.

Co si myslíte, že je na profesi herce nejtěžší?

Poslední dobou je pro mě nejtěžší naučit se text. S kolegyní jsme ale nazkoušeli hru, která trvá asi hodinu a dvacet minut a celou dobu jsme na jevišti jen my dva, takže to s tím textem nebude zase tak zlé. Nejtěžší... myslíte pro herce obecně nebo pro mě?

Pro Vás jako pro herce.

Vydržet ty chvíle, kdy to vyloženě nejde a člověk už si říká, jestli to má zapotřebí a že to celé selže. Mám rád, aby to, co se dělá, mělo nějakou úroveň – i když jde o amatérské divadlo. Bylo období, kdy jsme to v souboru skoro zabalili, ale nakonec se to nějak vyselekovalo a zase jsme parta, která chce něco dělat. Akorát od toho muzikálu mě odrazují.

Které divadelní profesi byste se nechtěl věnovat?

Už jsem si vyzkoušel osvětlovače, zvukaře, technika... nechtěl bych být dramaturg, který musí celé představení nějakým způsobem vymyslet.

Vážení diváci,

soutěžní část přehlídky Voskovcova Sázava se dostává do druhé poloviny. Dnes zhlédneme inscenaci hry „Jacobowski a Sjerbinski“ v provedení Rádobydivadla Klapý. Divadelní profesi, kterou tentokrát Vosk(n)oviny přibližují, je kostymér/ka. Kostýmům představení z minulého týdne je věnována malá recenze porotkyně Kristýny Urbanové. Dále na první straně naleznete minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DS Jiřího Voskovce Sázava, věnují. O kladech práce kostymérky nám vyprávěla Radka Kodešová, o záporech této profese přemýšlela Barbora Randulová. Obrázek pro Vosk(n)oviny tentokrát malovaly děti ze ZŠ Plaňany. Druhá strana přehlídkového plátku je tradičně věnována ohlédnutí za předchozím představením.

Cesta kolem světa...

Příběh románu Julese Verna Cesta kolem světa za 80 dní, který si v jevištní adaptaci Pavla Kohouta a dramaturgické úpravě Alexandra Gregara vybral Divadelní spolek Jirásek Nový Bydžov, nám dává možnost nahlédnout do doby minulé i současné. Představení, které má spád, nedává hercům možnost zastavit se jak na jevišti, tak i v zákulisí. Rychlý sled událostí na scéně a s tím související výměnu kostýmů zvládli téměř bez škobrtnutí na jedničku. V dobových kostýmech, které měli propracované do nejmenšího detailu, jsme mohli vidět anglické džentlmeny v čele s hlavním představitelem v žaketu či ve fraku, sluhu Passepartouta a detektiva v typickém obleku, indickou vdovu v bílém sáří, britského konzula s šerpou, generála s metály, anglického strážníka, vlakového průvodčího či námořníky v uniformě, náhodné kolemjdoucí a obyvatele z celého světa zahrnující v Asii obchodníky se slonem a hadem, Indý v tradičním turbanu, Číňany v asijském klobouku a s kníry, v Americe indiánku z kmene Siouxů v indiánském obleku, typického černošského obyvatele s afro účesem, americké přistěhovalce jako tvrdé hochy, kteří se nebojí žádné rvačky, mormonského misionáře, ryšavého kapitána zaoceánské lodi, nebo i stále se proměňující slečny rekvizitářky. Ti všichni nás upoutali nejen svými kostýmy a bravurním hereckým výkonem, ale i pěveckými výkony doplněnými orchestrem, který tuto hru jistě zařazuje mezi favority přehlídky. Příběh, který byl doplněn narázkami na současnou politickou scénu, pobavil snad každého diváka a dal nám zamyšlení se nad současným hektickým a spotřebním světem.

Být či nebýt kostymérkou

Co Te přitahuje/odrazuje na profesi kostymérky?

RK: Odjakživa to byl můj sen. V šesti letech jsem se rozhodla, že budu archeoložkou. Líbilo se mi v muzeích, obdivovala jsem tam hlavně šperky a šaty. Později jsem chodila na malířství a chtěla jsem se stát kostýmní výtvarnicí. Miluji historické oblečení. Velmi ráda studuji, co se v jaké době nosilo, včetně doplňků a účesů. Už jako dítě jsem kreslila návrhy oblečení.

BR: Co mě odrazuje na profesi kostymérky? Nejspíš to, že neumím moc šít, to je dost problematická záležitost (smích). Potom možná nějaké připomínky a nesouhlasné komentáře od našich herců.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

RK: Zapálení pro věc... asi jako v každé profesi. Vášeň. Pak také kreativita, představitivost, studování si faktů...

BR: Nejnáročnější je sladit, aby to všechno dohromady sedělo do konkrétní hry. Také, aby se kostýmy všem hercům líbily, a herci s nimi byli spokojeni.

Předlož tři klady/zápory profese.

RK: Je to kreativní profese. Baví mě studovat dostupný materiál a nacházet stále nové a nové nápady. Neustále mě něco v historii

Soutěž pozorného diváka...

V(n) SOUTĚŽ Pokud nejste na Voskovcově Sázavě nováčkem, jistě Vám neušla soutěž, kterou si pro své čtenáře připravily Vosk(n)oviny. Pokud nováčkem jste, pozorně si přečtěte následující řádky, protože ve hře je opravdu hodnotná cena, a sice permanentka na příští ročník přehlídky.

Do soutěže pozorného diváka se samozřejmě můžete zapojit i dnes. Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li Vaše odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím Vaši šanci na výhru. Hned tři vylosování získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Ani dnes naše čtenáře neošidíme o malou nápovědu k dnešní otázce:

**Dávali jste pozor v hodinách zeměpisu?
Dnes se vám mohou tyto znalosti hodit.**

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: 20

... pozvánka na další představení

pátek 13.10.: Mrzák inishmaanský

DS Náplavka, Lysá nad Labem

Dospělé diváky zveme na černou komedii o tom, co se stane, když do nejzapadlejšího zapadákovu v Irsku přijedou filmaři až z Ameriky, a každý si touží „urvat“ pro sebe kousek štěstí. Příběh, kde se smích propojuje s dojetím, není vhodný pro děti.

neděle 15.10.: Fridolín se hledá

Pohadlo aneb Pohádkové kukadlo

Našli jsme ve skříni netopýra, jmenuje se Fridolín a něco hledá... Hledá sám sebe a u toho se někdy zapotí i člověk, natož netopýr.

prekvapuje, jak je to krásné, pestré nebo jak se lidé v dávné historii zdobili.

BR: Je to časově náročné a komplikované. Komplikované v tom smyslu vše vymyslet a vzájemně zkombinovat. A nejsi nikde pořádně vidět (smích).

Jaké tři vlastnosti by měla/neměla mít každá/žádná kostymérka?

RK: Tři vlastnosti? Tak to jsem už říkala, měla by do toho být zapálená, měla by být kreativní a trpělivá, precizní. Měla by být zručná, i když dobrá profesionální kostymérka na to má lidi (smích). Správně by ale měla být řemeslně zručná a umět všechno od základů.

BR: Co by neměla mít kostymérka? Třeba stud. Neměla by mít oční vady, které by jí vadily při výkonu profese, například barvoslepost. A neměla by být úplně nešikovná.

Které jiné divadelní profese by ses chtěla/nechtěla věnovat?

RK: Jenom kostýmní návrhářce (smích). Už jsem dělala osvětlovačku a zvukařku, ale kdyby mi Hugo (technik DSJV, pozn. red.) neukázal, kdy a co mám zapnout, byla bych ztracená. Technika není úplně můj kamarád. Jako herečka se necítím. Děla jsem už i nápovědu... věnovala jsem se všemu a nic mě neuspokojuje tak, jako dělat kostýmy.

BR: Určitě bych se nechtěla věnovat režii, protože mi přijde tak strašně těžká, že si myslím, že bych ji v životě nezvládla.

Jak to vidí děti...

Emu, 6.B, ZŠ Plaňany

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní spolek Jirásek z Nového Bydžova navazuje na dlouholetou tradici ochotnického divadla v Novém Bydžově. Již v roce 1905 byl oficiálně ustanoven „Spolek divadelních ochotníků“, který mnoho let fungoval pod názvem „Divadelní jednota Jirásek“. Domovskou scénou souboru je Jiráskovo divadlo, jež bylo 17 let uzavřeno pro havarijní stav. S jeho znovuotevřením se v roce 2003 obnovila i činnost souboru.

Cesta kolem světa za 80 dní je notoricky známá „verneovka“. Příběh začíná sázkou mezi gentlemány v Reformním klubu, bez níž by se těžko pan Fogg rozhodl objet celý svět za pouhých 80 dní. Na cestě je doprovázen sluhou Passepartoutem, s nímž (a někdy i díky němu) zažívá četná dobrodružství.

Rozhovor s Alexandrem Gregarem, režisérem představení Cesta kolem světa za 80 dní

Co Vás vedlo k tomu, že jste vybral právě Cestu kolem světa...?

Byl rok 1962 a Cesta kolem světa měla v Praze po premiéře. Mně bylo devatenáct let a hrál jsem s velmi zajímavým divadelním souborem v Ústí nad Orlicí, který tehdy vedl student režie. Hrál jsem právě roli Passepartouta. Vzpomínám na to dodnes, hodně mě ta role těšila. Když jsem později režíroval v tomhle souboru, vzpomněl jsem si na Cestu kolem světa, protože soubor je složený z muzikantů a zpěváků. Když jsem oznámil, že budeme dělat Cestu kolem světa, největším oříškem bylo stáří textu. Znáám Kohoutovy dramaturgie, jsou skvělé, úžasně pracuje s jazykem, ale problém byl, že je text 60 let starý. Museli jsme ho trochu dramaturgicky upravit, aby fungoval i v dnešní době.

Jak moc jste vycházel z Vaší předchozí zkušenosti s touto hrou?

Celou jsem ji dělal znovu, vůbec nic jsem si nepamatoval. Divadlo se dělá teď a tady, jak se říká. V Ústí nad Orlicí je jedna z nejužasnějších divadelních budov, funkcionalistická stavba s obrovským jevištěm. Tehdy jsme měli bohatou scénu. My jsme hledali co nejjednodušší řešení, proto jsme zvolili jednoduchý mobiliář s židlemi, které nám udělají úplně všechno.

Jak vznikl nápad tvořit jednotlivé scény právě židlemi?

Ten jsem měl od začátku. Ono je to tak, že tyhle židle hrály v tolika divadlech... původně v Ústí nad Orlicí v Našich furiantech. Jsou lehoučké. Akorát, když jsme s nimi začali hrát, museli jsme jim přidělat dolů desky, protože jsme potřebovali pracovat i s tou druhou, otočenou, stranou.

Nedělal jste tedy tuto hru s některým z dalších souborů, se kterými spolupracujete?

Nikdy. Nepamatuji si, že bych některou hru dělal dvakrát. S „bydžovákama“ teď máme před sebou novou hru, Žvonokosy. Muziku psal Mirek Vobořil, což je skvělý hudební skladatel, zapálený do amatérského divadla.

Považujete některý soubor z těch, ve kterých působíte, za svůj domovský?

Všechny tři, se kterými spolupracuji. Je to tento soubor, se kterým dělám velké divadlo o dvaceti, třiceti lidech. Další domovský soubor mám v Ústí nad Orlicí a třetí v Pardubicích, Divadlo EXIL.

Kterou divadelní profesi byste nechtěl vykonávat?

Mně není na jevišti nic cizí, u divadla nevidím nic, co by mě nebavilo. Akorát nejsem muzikant, takže neumím muziku napsat, ale umím si ji vybrat. Amatérské divadlo se za 150 let vůbec neproměnilo, ve vnímání lidí, kteří se mu věnují, je úplně stejné. Co se ale změnilo, je technika – zvuková a světelná.

Rozhovor s Petrem Krulišem, představitelem role detektiva Fixe

Jak jste se dostal k divadlu?

Dneska odpoledne na kole. Jel jsem z naší ulice kolem Penny Marketu a paneláků, nejel jsem po hlavní, ale takovými uličkami... k divadlu jsem dorazil asi ve tři hodiny. Sraz jsme měli ve třičtvrtě na tři, takže jsem měl samozřejmě trochu průšvih.

Dobře, tak tedy jinak. Jak dlouho už se věnujete divadlu?

Začínal jsem v podstatě jako děčko, v jedenácti nebo dvanácti letech. Když mi bylo asi patnáct, tak nám páni radní zavřeli domovskou scénu, protože bylo potřeba Jiráskovo divadlo zrekonstruovat. Zavřeli nám ho na celých sedmáct let. V té době moje dětská divadelní éra ještě nebyla pod hlavičkou Divadelního spolku Jirásek, ale pod jakýmsi divadelním kroužkem. Když se v roce 2003 divadlo zase otevíralo, nazkoušeli jsme, co jiného, než Lucernu. Od té doby se začala datovat i moje éra pod Divadelním spolkem Jirásek.

V Cestě kolem světa... ztvárňujete jednu z hlavních postav, záporného hrdinu. Jak se Vám hraje?

To vám řekne každý, že záporné role se hrají dobře. Nechají se hezky rozehrát, kladasové bývají plošší. Ale on ten Fix není úplně záporák, spíš takový mamlas.

Máte ve hře nějakou oblíbenou scénu?

To se různě mění. Vždycky je mou oblíbenou scénou ta, kde je nově vymyšlený fór. Ty se rodí za chodu, nejenom při zkouškách před premiérou. Nejvíc fórů se vymyslelo teď mezi premiérou a dnešní reprízou. Třeba ta ozvěna, ve scéně Fixe a Passepartouta vznikla před pár dny a dnes jsme ji poprvé vyzkoušeli před diváky. Docela to fungovalo.

Jak se vám dnes v Sázavě hrálo?

Hrálo se nám bezvadně, publikum bylo úžasné. Ačkoliv nebylo vyprodáno, diváci reagovali

bezvadně a taková odezva, jaká byla tady, je vždycky příjemná.

Je některá z Vašich rolí tou, na kterou nejraději vzpomínáte?

To je asi jako v láskách, ta první. Učitelský mládenec Zajíček v Lucerně, to je krásná role, ačkoliv je to kladas.

Jak jste na tom se zpěvem?

Snažíme se dělat vyložené hudební věci, protože máme v našich řadách několik herců – zpěváků. Mně zpěv blízký je, dlouhá léta jsem jezdil do královhradeckého a pardubického pěveckého sboru. Myslím si, že nějaký hudební sluch mám.

Na závěr nás zajímá, jakou divadelní profesi byste nechtěl vykonávat.

Nejsem úplně technický typ, tak asi některou z těch technických profesí. Lákala by mě možná režie, ale muselo by jít o něco hodně blízkého, co by mě nějakým způsobem oslovilo, třeba i něco autorského. V roli herce jsem ale spokojený.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Myslím, že jsem viděl představení, které bylo propracované do posledních detailů. Všichni hráli výborně a velkou roli sehrály světla, kulisy, rekvizity, kapela... bylo to, jedním slovem, skvělé.

Kristýna Urbanová

Představení se mi velmi líbilo. Oceňuji to, že se sešel bezvadný tým lidí, který umí zpívat. Neslyšela jsem jediný falešný tón.

Oldřich Randula

Živé, promyšlené, veselé, vyzcelované, moc příjemné představení.

Jak to vidí divadelníci...

-Představení předčilo všechna má očekávání.

-Moc se mi líbilo, jak používali židle, ze kterých stavěli vlak, loď... oceňuji, jak to měli vychytané, třeba jak měli zespona na židličkách desky, aby vytvořili pultík. Na scéně si dali záležet.

-První polovina mě bavila, ve druhé mi už vadilo velké množství aktuálních, třeba i politických vtipů a narážek. Někdy méně bývá více.

-Druhá polovina hry byla víceméně jen přestřelkou vtipů.

-Představení bylo vtipné, vyzdvihla bych herecké výkony detektiva Fixe a sluhu Passepartouta.

-Představení bylo zvládnuté. Krásné kostýmy, funkční a nápaditá scéna, dobré herecké výkony. Vtipné.

Výsledky hlasování

líbilo	63
líbilo s výhradami	2
nelíbilo	1

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Vážení diváci,

letošní ročník přehlídky Voskovcova Sázava se nezadržitelně blíží do finále. Již jsme měli možnost zhlédnout čtyři soutěžní představení, ještě dvě na nás čekají. Dnes je připravena inscenace hry „Mrzák inishmaanský“, kterou v Sázavě uvede divadelní spolek Náplavka z Lysé nad Labem. V loňském roce jsme se s tvorbou tohoto zajímavého souboru měli možnost seznámit poprvé, když zde hrál Krásné obrázky z Hrozného života. Divadelní profesi, na kterou si Vosk(n)oviny doslova posvítil, je technik (osvětlovač/zvukař). Představení z minulého týdne je zejména z technického pohledu věnovaná malá recenze předsedy poroty Václava Veselého. Již tradičně na první straně dále naleznete minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DS Jiřího Voskovce Sázava, věnují. Klady práce technika nám vyličil Jiří Mika (a.k.a. Hugo), záporu hledal Milan Chochola. Nechybí ani obrázek práce technika, který i tentokrát namalovaly děti ze Základní školy Plaňany. Druhá strana Vosk(n)ovin je jako vždy věnována ohlédnutí za předchozím představením.

Když světla a zvuk hrají stejně dobře, jako herci

S touhou, ambicí, úmyslem či snahou být nějaký či být z nějakého považován, leč bez příslušného úspěchu. Tak by se dalo charakterizovat slovo *rádoby*. Potom ale dost dobře nechápu název souboru, který na prkna Voskovcovy Sázavy přivezl Jacobovského a Stjerbinského – představení, které rozhodně nebylo *rádoby* skvělé. Bylo perfektní! Po všech stránkách.

Rádobydivadlo Klapý tedy ve své podstatě popřelo svůj název výkony všech protagonistů na jevišti i těch bezejmenných, ukrytých ve zvukařské a osvětlovací kabině či krčících se v koutku sálu u mixážního a osvětlovacího pultíku. Technici bývají často neprávem opomíjenou součástí představení. Zvláště tak dokonalého, jako v podání *Rádobydivadla*. Tleská se hercům klanicím se na forbině, ale zraky uspokojených aplaudujících diváků už se jen málokdy stočí právě k těm, kteří na úspěchu mají také svůj – v případě zmíněného představení – lví podíl.

Dobře umístěný reflektor, vhodně nasměrovaný štych, měnící se odstíny barev dokreslující atmosféru a dodávající emocím ještě silnější náboj, byly v případě Jacobovského a Stjerbinského decentní, avšak dokonalou respektovanou součástí příběhu. Ponurost okamžiku v komorní scéně, vhodně zvukově podbarvené válečnou střelbou, bombardováním a sirénami, dokázala diváky vtáhnout do děje, jako by v něm byli osobně přítomni.

Divadlo má na diváky působit a umožnit jim prožívat emoce. Tady se to povedlo.

-Václav Veselý

Být či nebýt technikem

Co Tebe osobně přitahuje/odrazuje na profesi divadelního technika?

JM: Práce se zvukem, se světly. Částečně také elektrikařina. Vždy mě lákalo dělat světla v divadle, kde se odehrává pravá show. Když po mně nikdo nechce, abych lezl na jeviště před diváky, tak jsem spokojený (*smích*).

MCH: Zatím jsem se s ničím, co by mě odrazovalo, nesetkal.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

JM: Mít k technice vztah, nejde se tomu věnovat z donucení.

MCH: Někdy jsou to náročné požadavky hostujících souborů, ale od toho jsme, my technici, tu. Někomu může vadit lézt po výškách, což mně ale nevadí.

Předlož tři klady/záporu této profese?

JM: Sedím vzadu v kabině, sleduji hru, zatímco herci křepčí po jevišti (*smích*). A další klady? To nevím, jinak jsou to nervy! (*smích*) Vždyť to znáte, někde se přijede, trvá, než se postaví

Soutěž pozorného diváka...

V(n)OZVUK Pokud chcete otestovat svou diváckou pozornost a získat možnost vyhrát hodnotnou cenu, je pro Vás soutěž Vosk(n)ovin tím pravým.

Jak se do ní můžete zapojit? Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón. Stačí na něj uvést Vaše jméno, kontakt a samozřejmě správnou odpověď na soutěžní otázku vztahující se k dané hře. Bude-li odpověď opravdu správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování, ve kterém hned tři vylosování získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Vosk(n)oviny mají navíc pro své čtenáře připravenou velkou výhodu v podobě nápovědy k aktuální soutěžní otázce, nejinak tomu bude i dnes.

Nápověda k soutěžní otázce týkající se dnešního představení zní:
Pozorně sledujte dialogy staré matky a Johny Pateena Majky.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: *Varšava, Praha a Vídeň*
Do slosování postoupily odpovědi s minimálně 2 správně uvedenými městy.

... pozvánka na další představení

neděle 15. 10.: **Fridolín se hledá**

Pohadlo anebo Pohádkové kukadlo

Našli jsme ve skříni netopýra, jmenuje se Fridolín a něco hledá...

Hledá sám sebe, a u toho se někdy zapotí i člověk, natož netopýr.

pátek 20. 10.: **Saturnin**

DS Vltavan, Týn nad Vltavou

Dospělé diváky zveme na známý příběh o svérázném sluhovi, který pro svého pána udělá cokoli, čímž mu – naštěstí – obrátí celý život vzhůru nohama. Nebude chybět ani dědeček či nesnesitelná teta Kateřina se svým synem Miloušem. Saturnin naštěstí umí s jiskřivým vtipem čelit všem nepříjemnostem či dokonce katastrofám.

scéna, pak se mi motají herci na jevišti, nikdo neví, kde co má stát... Dobře, řekněme poznávání nových lidí a sálů, kde mohu porovnávat jejich techniku s tou naší a cestování. Díky hraní v různých divadlech se podíváme po celé republice.

MCH: Zápor vidím třeba v tom, že člověk musí být pořád k dispozici. Někdy zase v zastaralé technice, kterou v divadle už bohužel máme. A ten třetí? Co by to tak mohlo být...? Nic mě nenapadá, nestačí dva?

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý/žádný technik?

JM: Musí být komunikativní, technicky zdatný a schopný přizpůsobit se nenadálým situacím, tedy umět improvizovat.

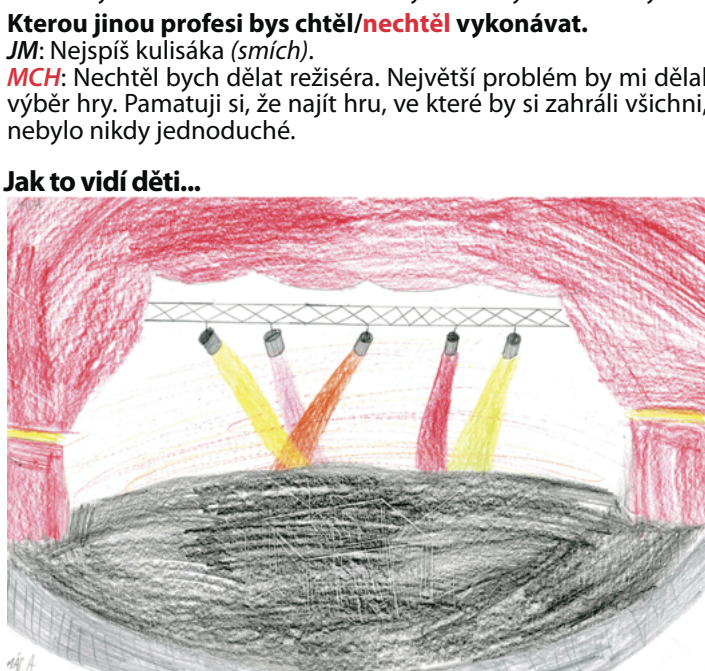
MCH: Neměl by být nafoukaný, takové to: „Já jsem tu nejlepší!“ Nesmí být nekomunikativní a neznalý. Musí být fundovaný.

Kterou jinou profesi bys chtěl/nechtěl vykonávat.

JM: Nejspíš kulisáka (*smích*).

MCH: Nechtěl bych dělat režiséra. Největší problém by mi dělal výběr hry. Pamatuji si, že najít hru, ve které by si zahráli všichni, nebylo nikdy jednoduché.

Jak to vidí děti...

Máca, 4.B, ZŠ Plaňany

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Rádobydivadlo Klapý je spolek divadelníků z mnoha míst v ČR. Při vzniku roku 1986 byli tři herci a jeden režisér, dnes jádro spolku čítá přes třicet členů. Jedná se o úspěšný soubor, který se zúčastnil mnoha přehlídek v ČR i zahraničí (jen na Jiráskově Hronovu byl 18x).

Jacobowski a Stjerbinski je příběh inspirovaný autobiografickými zážitky samotného autora, s množstvím židovských anekdot. Měli jsme možnost vidět road-play se silně humanistickým posláním - o lásce, hrdinství a přátelství, kdy se polský žid Jacobowski, plukovník Stjerbinski, jeho sluha a krásná excentrická Francouzka Mariana ocitají na společném útěku před nacistickou okupací.

Rozhovor s Ladislavem Valešem, zakladatelem Rádobydivadla, principálem souboru a představitelem role Jacobowského

Jak jste se dostal k divadlu?

K divadlu jsem se dostal dost pozdě, musím říct. Když vidím mého syna, kterému je patnáct let a dnes hrál po šestašedesáté, tiše mu závidím. K tomu opravdovému divadlu jsem se dostal ve třiatřiceti letech, a to ještě náhodou. Jinak bych možná dneska dělal trenéra fotbalové reprezentace (*smích*). Moje první žena pracovala s dámou, která hrála v libochovickém souboru. Potřebovali obsadit roli takového velmi nepříjemného člověka. Nejdřív jsem byl režirován, ale když jsem zjistil, že bych to dělal jinak, tak jsem si tamní soubor podmanil a začal se divadlu věnovat jako režisér.

Ta změna z herce na režiséra přišla rychle?

Ano, přišla rychle, protože v libochovickém souboru se dělalo divadlo takovým klasickým staromilským způsobem. A také se hráli hrozná věci, to byla 80. léta. Pamatuji si, že jsem byl obsazený do hry Báječní milenci potřebují čas, což byly dvě povídky, jedna horší, než druhá - omlouvám se panu Stieberovi (*autor; pozn. red.*). Řekl jsem lidem, jestli by nešli se mnou, vzali jsme Generální zázrak od Vladimíra Párala a udělali jsme revoltu. No, diváci byli zhrzení, protože to byla strašná moderna. V Libochovicích běžela divácká soutěž, sčítaly se hlasy a procentuálně se dělily a představte si, my jsme udělali rekord, mínus 263 (*smích*). Nicméně nás to stejně nabudilo a pokračovali jsme dál. Udělali jsme Ostře sledované vlaky a pak mě vyhodili. Tím pádem došlo k založení souboru Rádobydivadlo.

Doplňoval jste si režiséřské vzdělání?

Hned v prvopočátku, když jsem s režii začal. V Hronově tenkrát běžela škola režisérů, kde byli úžasní profesoři. Absolvoval jsem tři ročníky. Byla to tenkrát divoká léta, do ranních hodin se pilo

a diskutovalo, pak se šlo od devíti do lavic, pak na představení a zase do hospody... bylo to hrozný, ale rád na to vzpomínám (*smích*).

Režisérem tohoto představení je Jaroslav Kodeš, proč ne Vy?

U nás to máme tak, že herci, který je v nějakém zenitu, je věnována hra. Tentokrát „to padlo“ na Pavla Macáka, který hraje Stjerbinského. Původně jsem pro něj měl hru jinou, ale Jarda usoudil, že by to nebylo ono a s Petrou Kohutovou vybrali tuhle. Přečetl jsem si ji a řekl: „Ježišmarjá, a kdo bude hrát toho Jacobowského?“ A oni: „To budeš dělat ty.“ Tak jsme usoudili, že když ve hře budu hrát, nemůžu ji v žádném případě režirovat. Většinou se snažím nehrát, když režírují. To už opravdu musí být nezbytné.

Kterou divadelní profesi byste nechtěl vykonávat?

Určitě bych nechtěl dělat techniku, v žádném případě, protože to by dopadlo katastrofálně. Nechtěl bych dělat ani nápovědu, určitě bych ji dělal špatně (*smích*).

Rozhovor s Lenkou Svobodovou Šťastnou, představitelkou role Mariany, též Zpěvačky

Jak jste se Vy dostala k divadlu, potažmo k souboru?

To jde ruku v ruce, bylo to v roce 1996, už je to také pár let. Byla jsem se tehdy podívat na představení Za oponou, kde mě našla Evička Andělová a zeptala se, jestli bych nechtěla hrát v pohádce. Tak jsme hráli Fimfárum, kterým jsem v necelých 14 letech začala s divadlem.

Jak velkou součástí Vašeho života divadlo je?

Úplně největší. Je to moje druhá rodina, můj život. Vůbec si nedokážu představit život bez divadla.

Máte vysněnou roli?

Nemám, beru všechno, s čím přijde Láďa nebo Jarďa (*Ladislav Valeš a Jaroslav Kodeš; pozn. red.*). Jsou to pro mě takoví guru, že s čímkoliv přijdou, já do toho jdu všemi deseti a jsem šťastná a vděčná.

Ve hře, kterou jsme měli možnost vidět, jste jedinou zpěvačkou. Jaké hudební zkušenosti máte?

Žádné (*smích*). Zpěv jsem nestudovala, ale jsem učitelkou prvního stupně, což už je tak trochu předurčující. Mám za sebou nějaký dětský sbor, i na fakultě jsem byla členkou sboru, ale jinak nemám zkušenosti žádné. Ono je to samozřejmě vidět, že nejsem vystudovaná zpěvačka (*smích*).

Čili máte blíže k herectví než k hudbě.

Rozhodně. Ta kombinace je moc fajn, je příjemná, ale rozhodně mám blíže k divadlu.

Co Vás na herectví přitahuje?

Možnost být někým úplně jiným. Zapomenout na všechno, co máte doma, co vás bolí nebo trápí, co vám nejde... jakmile jste na jevišti, tak jste někdo jiný, a to je velmi osvobozující. A ty lidi, které máme v divadle! Zbožňuji úplně všechny.

Míváte trému?

Ne (*smích*). Samozřejmě třeba před premiérou mívám takové to svrbění v žaludku, ale nijak zvlášť trémou netrpím. Jako vystudovaná učitelka si nemůžu dovolit být nervózní z diváků a z toho, že mě někdo poslouchá nebo na mě kouká.

Jakou jinou divadelní profesi byste chtěla vykonávat?

Asi bych zkusila všechny. Svého času jsem s Pavlem Hurychem dělala i do techniky, to mě také bavilo. Režie by mě asi bavila, inspie by mě bavila určitě, protože mám velmi ráda věci pod kontrolou (*smích*). Nejspíš bych nedokázala dělat kostymérku a vlásenkářku.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Je málo představení, která mě dokáží přikovat do sedadla v hledišti a udržet mě v pozornosti až do úplného závěru. Tohle bylo jedním z nich a myslím, že ve mně ještě dlouho zůstane... Ačkoli by se mohlo zdát, že šlo o příběh z dávné minulosti, podobnosti s děním v současné době byly markantní. Z některých situací, které jsem na jevišti viděl, mi běhal mráz po zádech.

Kristýna Urbanová

Představení se mi velmi líbilo! Ani jsem nedutala... vše jsem sledovala se zatajeným dechem. Velmi se mi líbila hudba, světla, všechny herecké výkony, obzvláště Jacobowského. Děj byl velmi těžký, ještě jsem z příběhu celá špatná, ale právě to ukazuje, jak bylo představení dobré. Vtáhlo mě.

Jak to vidí divadelníci...

-Bylo to jedno z nejhezčích představení, které jsem viděl. Po všech stránkách. Pocit z představení byl živější a reálnější díky úžasným hereckým výkonům.

-Bylo to dramatické, příběh jsem prožíval až jsem měl husí kůži. Chyběly mi ale sborové zpěvy.

-Lidé čekali úsměvné představení, ale dostali vážnou věc. A ta byla dokonalá! I když mám raději komedie, opravdu se mi to líbilo.

-Závěrečná píseň *Non, Je ne regrette rien* byla dokonalou tečkou za skvěle zvládnutým představením.

Výsledky hlasování

líbilo	36
líbilo s výhradami	0
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Vážení diváci,

dnešní představení uzavírá soutěžní část přehlídky Voskovcova Sázava. Již za chvíli budeme moci sledovat příběh svérázného sluhy Saturnina, který do Sázavy přivezla Divadelní společnost Vltavan z Týna n/Vlt. Divadelní profesi, kterou tentokrát Vosk(n)oviny přiblíží, je nápověda. Představení z předešlého týdne je věnovaná malá recenze porotce Oldřicha Randuly. Dále je připraven minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DSJV Sázava, věnují. Klady této profese našla Radka Samcová, o záporech přemýšlela Maruška Bartoňová.

Mrzák inishmaanský

Divadelní soubor Náplavka z Lysé nad Labem mě vždy a mile, překvapí volbou předlohy a ještě mileji pak jejím ztvárněním. U „Mrzáka inishmaanského“ jsem byl opět pohlcen dějem a okouzlen všemi postavami, přičemž záměrně nepíši „hereckými výkony“, neb všem hercům a herečkám se skvěle podařilo přímo být oněmi rozličnými venkovskými figurkami s jejich dobrými i špatnými vlastnostmi a všelijakými bizarnostmi. Ano, tak dobří mi připadali a tak velmi se mi představení zalíbilo.

Nebyli to však jen herci a herečky, kdo sdíleli naše sázavské jeviště. Na začátku se na něm usadil menší orchestr, jenž diváky oblažoval přílivem tu teskné, tu hravé a jindy záhadné irské hudby – když jsem zavřel oči, byl jsem tam a stál na útesu nad rozbouřeným mořem. A spolu s orchestrem se na okraj jeviště posadila – paní nápověda!

Zprvu jsem si nebyl jist, je-li to „technická nutnost“, jako že někteří členové souboru jsou nahluchlí, anebo pro nápovědu nenašli jiné místo, anebo jde o „záměr“ a nápověda se bude účastnit představení vtipnými vstupy. Nic z toho. Nápověda byla „pouhou“ nápovědou, jen sedící na neobvyklém místě. A zde bych se chtěl krátce pozastavit nad oním „pouhým nápovědám“.

Nápověda je taková šedá myška, která by neměla být ani vidět ani slyšet, často nechodí na děkovačky a leckdy ani není uvedena v programech. Bez její přítomnosti a včasných zásahů by však mnohá představení skončila předčasně, ba ostudně, mnohá by dokonce ani nebyla uvedena, protože bez napovídání ještě ne plně naučeného textu by se herci ani neprokousali k premiéře. Nápověda je rovněž asi jediným členem souboru, který bedlivě sleduje každé představení od první do poslední vteřiny, boří nos do scénáře za nedokonalého osvětlení titěrnou lampičkou, a k tomu je po celou dobu v maximálním napětí, sem tam zuřivě listující scénářem ve snaze najít „co to ten na jevišti zas mele“ a propadne panice pokaždé, když nastane delší ticho, neboť nikdy není jisté, zda se jedná jen o dramatickou pauzu, anebo spíše výpadek paměti, a tedy moment pro tichý, ale rychlý „nához“.

Jó nápověda, ta tvrdý chleba má. Bohudíky, tentokrát neměla moc práce – ticha ve scénách byla vždy opravdu naprosto dramatickými pauzami a nápověda si mohla zůstat tou sotva postřehnutelnou šedou myškou, jen tentokrát přímo na jevišti. I to se mi vlastně líbilo.

Být či nebýt nápovědou

Co tě přitahuje/odrazuje na profesi nápovědy?

RS: K nápovědě jsem se dostala náhodou. Sháněla jsem boty pro jednu roli do hry Charleyova teta a nápověda mi byla nabídnuta.

MB: Určitě čekání na výjezdech. Herci si čas před představením snadno vyplní převlékáním, líčením se a opakováním si textu. Problém to ale není v divadlech, kde máme připravené občerstvení (smích).

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

RS: Jsem úplně nováček, co naskočil do rozjeté hry. Nevím, asi být pozorný, vnímavý, naslouchat a napozorovat jednotlivé herce, jaké si dělají pauzy, vyhrávají si s rolí a přizpůsobit se jim.

MB: Určitě neustálé soustředění se na text. Často odbíhám myšlenkami jinam, což je potom trochu problém, když někdo potřebuje nadhodit text. A ze začátku pro mě bylo náročné zjistit, jak moc nahlas mám napovídat... najít balanc mezi tím, aby mě slyšel herec, ale neslyšel divák.

Předlož tři klady/zápory profese.

RS: Potkávání se s báječnou skupinou lidí, pozorování talentovaných lidí, legrace... bylo by toho mnohem, mnohem víc...

Soutěž pozorného diváka...

V(n) S posledním představením, které bude usilovat o přízeň diváků i poroty, je tu také poslední kolo soutěže pozorného diváka. V ní mají hned tři diváci šanci vyhrát permanentku na příští ročník Voskovcova Sázava. Ať už jste divákem pravidelným nebo jste dnes zavítali do divadla poprvé, nepropáste poslední šanci dostat svůj soutěžní lístek do slosování, které proběhne již příští pátek, 27. října 2023, před závěrečným představením.

Jak se do soutěže můžete zapojit? Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón. Stačí na něj uvést Vaše jméno, kontakt a odpověď na soutěžní otázku vztahující se k dané hře. Bude-li odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování.

Nápověda k dnešní soutěžní otázce:
Když jedna struna schází, to vůbec nevadí...

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: sežral ho žralok

... pozvánka na příští týden

pátek 27. 10.: **Královny**

Divadelní trio *Tři grácie, Předín*

Nenechte si ujít komedii plnou upřímného humoru, ze kterého občas mrazí v zádech. Děj příběhu svede do jednoho lázeňského pokoje tři ženy, které jsou generačně i sociálně každá naprosto jinde, přesto spolu musí strávit relativně dlouhou dobu.

Před závěrečným představením dojde k vyhlášení výsledků přehlídky Voskovcova Sázava 2023.

MB: Na děkovačku chodí jen při premiéře (smích). Potom časová vytíženost, ale to není jen otázka profese nápovědy, ale obecně divadelnictví. A nakonec asi neviditelnost v rámci představení, to ale nemusí být nutně záporné.

Jaké tři vlastnosti by měla/neměla mít každá/zádná nápověda?

RS: Umění rychle listovat (smích), ne to je vtip, znovu dávat pozor, maximálně se koncentrovat na děj, navnímat si herce. Ještě toho musím hodně zlepšit.

MB: Nepozornost, to je asi jasně. Potom šeroslepost, to by byl asi taky problém. A tohle není vlastnost, ale nápověda by neměla nosit kontaktní čočky. Jednou mi během představení vypadla z oka a to jsem pak byla snad 5 minut nefunkční.

Které jiné divadelní profese by ses chtěla/nechtěla věnovat?

RS: Zatím není asi šance pomyslet na jinou profesi. Kdysi jsem trochu zabrousila do produkce v reklamní agentuře, to mě bavilo možná tímto směrem. Ale zatím je to takhle super.

MB: Zkusila jsem si i herectví, ale to pro mě bylo tak moc náročné, že už bych se k němu nevrátila. Cítím se lépe v nehereckých profesích, ať už je to právě nápověda, správce sociálních sítí nebo třeba šatnářka.

Jak to vidí děti...

Lucie, 4.A, ZŠ Plaňany

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní spolek Náplavka z Lysé nad Labem byl založen v roce 2014. Jeho cílem je rozšíření kulturní nabídky v Polabí. Soubor od prvního představení pracuje metodou autorské inscenace a interpretace textu, originálních hudebních aranžů a osobité formy výtvarného pojetí představení. Letošní premiéra je prvním „neautorským“ počinem tohoto spolku – a nutno říci, že velmi povedeným.

Mrzák inishmaanský je černočerná komedie, jež prostřednictvím velmi osobitého humoru pojednává o tom, co se stane, když do nejzapadlejšího zapadákova v Irsku přijedou filmaři až z Ameriky, a každý si touží „urvat“ kousek štěstí. Atmosféru příběhu nádherně dokresluje hudba v provedení kapely přímo na jevišti.

Rozhovor s Janem Burdou, režisérem a představitelem role chlapce Bartleyho Vloni jste byli v Sázavě s autorským představením, co Vás vedlo k výběru hry od poměrně často inscenovaného autora?

V Lysé nad Labem, kde máme domovskou scénu, se snažíme diváky překvapovat tím, že vždy inscenujeme jiný styl. A pak si také nechceme divadlo dělat lehké. Je pro nás důležité, aby herci na jevišti, a samozřejmě i kapela, nějakým způsobem rostli. Musím říct, že nastudování této hry bylo asi nejtěžší a trvalo nejdéle z těch deseti představení, které jsme dělali. Mnoho z nás si opravdu sáhlo až na dno a myslím, že je to dobře, protože někteří herečky vyrostli. Během nastudování se vždy snažíme něco nového naučit, v tomhle představení nám pomáhala jako supervize Kateřina Hrušková, což je vynikající činoherečka a profesorka na konzervatoři v Praze. Konzultace nám věnovala i Mírenka Čechová.

Kdo s hrou přišel?

Já, společně se Zuzkou, mojí ženou. Jsme venkovský soubor a tahle hra mi přijde nesmírně současná, ze života všech lidí žijících na menším městě nebo na vesnici. Odehrává se na Aranských ostrovech, na kterých shodou okolností někteří z nás byli. Svět lidí tam je ohraničený, ale on je do značné míry ohraničený svět nás všech. Podobný příběh se může odehrát na jakékoli vsi, kde se lidé schází v obchodě nebo v hospodě, a tak moc se znají, že si jdou na nervy a chovají se k sobě ošklivě, minimálně jsou k sobě verbálně sprostí. Přitom se ale mají rádi. Myslím si, že tohle by z této hry mělo jít... v textu zaznívají od autora vulgarity, kterým se jinak vyhýbáme. Tady mi ale rozhodně nevedí, přijdou mi funkční. Nakonec je to hra o velkém citu, o přátelství. To byl důvod, proč se mi tato hra vryla do paměti.

Měl jste problém nadchnout pro toto téma soubor?

Trošku ano, ale ne u všech. V našem souboru je křídlo, které preferuje autorský způsob a kterému klasické herectví není úplně blízké. Nebyli jsme v žádném konfliktu, ale chvíli trvalo, než si všichni na této hře našli něco, co je baví nebo co by chtěli odvyprávět.

Setkali jste se s negativním přijetím?

V jednotkách případů. Bylo zajímavé, že diváci, u kterých jsme čekali, že je některé repliky a náměty urazí, protože jsou třeba věřící, se smáli nejvíc. Potom byli lidé, v jednotkách případů, kteří to nevydýchali. Vadilo jim i, že se některým vulgarismům smějí ostatní v publiku. Mě to samozřejmě vždycky mrzí,

Rozhovor s Kajetánou Ternbachovou, nápovědou

Jak jste se dostala k divadlu a k důležité profesní nápovědy?

K Náplavce jsem se dostala díky kamarádce, která v souboru začala hrát. Jsem v souboru vlastně od jeho začátku, těch deset let, ale dělala jsem inspi. Baví mě dávat věcem řád a organizovat je. Ta nápověda z toho potom vyplynula, protože byla potřeba, ale baví mě. Nebo, baví... má pro mě význam ten, že když je potřeba, tak hercům pomůžu.

Herectví Vás neláká?

Ne, to určitě ne (*smích*). Měla bych trému, mám strašnou trému i teď (*smích*).

Proč jste se rozhodli jít cestou přiznané nápovědy?

Možná je to i proto, že na naší domovské scéně, v kině v Lysé, to jinak nejde. Tam pro nápovědu není prostor. V minulém představení byla nápověda jeho součástí, takže jsme u toho zůstali.

Co se Vám během představení honí hlavou?

No, sleduji text. Nemůžu na nic myslet, protože bych okamžitě zapomněla, kde herci jsou, a to by byl problém. Nejtěžší na práci nápovědy je právě

ale na druhou stranu, člověk se nikdy nedokáže zavděčit všem.

Nevedí Vám, jakožto režisérovi, že se musíte soustředit ještě na vlastní herectví?

Zrovna dnes tady v Sázavě. Měl jsem výpadek, který jsme se snažili s mojí dcerou Anežkou, která hraje mou sestru Helenu, nějak zahrát. Šlo o moment, kdy mě flákně vajíčkem po hlavě. Úplně jsem vypadl z role a říkal si: „Tyjo, teď se dámy v zákulisí zhrozily, protože jim ničíme koberec syrovým vajíčkem.“ Zapomněl jsem totiž upozornit, že vajíčko je vyfouklé a je v něm jen voda, protože samozřejmě nechceme ničit divadlo (*smích*).

Ta projekce na začátku je předepsaná autorem?

Ne, předepsaná není. Je to ten původní film, který natočil Robert J. Flaherty na Aranských ostrovech. Jde o uvedení do atmosféry. Za běžných okolností film běží a kapela hraje, zatímco diváci přicházejí do sálu. U vás, protože tu byl moderovaný úvod, jsme to museli oddělit a možná to nevyšlo tak, jak mělo.

Chystáte už něco nového?

V tuhle chvíli máme namyšleno, že bychom rádi udělali průřezové představení k výročí 10 let našeho souboru, ve kterém bychom se vrátili spíš ke stylu kabaretu a skeče. Před létem bychom rádi ještě oprávnili představení Krásné obrázky z Hrozného života.

Které divadelní profese byste se nechtěl věnovat?

Asi bych nechtěl hrát a zároveň režisovat (*smích*). Vlastně bych se klidně vzdal vedení souboru a byl jen hercem.

nutnost soustředit se na text, nemůže utéct ani myšlenkou.

Zažila jste nějakou kuriózní situaci?

Během jednoho představení se stala taková úsměvná nehoda. Já jsem tehdy ztratila text a herci ho zapomněli také. Nikdo jsme nevěděli, co se děje. Honza Burda v tu chvíli zcela veřejně řekl obecenstvu: „Tak, nápověda se nám taky ztratila.“ Všichni čekali až se najdu a napovím (*smích*).

Kterou jinou divadelní profesi byste chtěla vykonávat?

Nevím, asi něco v tom zákulisí. Inspici. Neměla bych to.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Chtěl bych ocenit především skvělé výkony herců, variabilitu scény a skvělou hudbu. Celé představení působilo kompaktně a moc se mi líbilo.

Kristýna Urbanová

Představení se mi líbilo, moc se mi líbila irská hudba a ocenila bych, kdyby soubor více zpíval. Oceňuji herecké výkony, ale trošičku bych hru zkrátala.

Oldřich Randula

Promyšlené, krásné představení, které mě přímělo zapomenout, že jsem divák. Stal jsem se součástí děje.

Jak to vidí divadelníci...

-Jsem příjemně překvapená, že to bylo úplně něco jiného, než na co jsme na přehlídce zvyklí.

-Za mě zatím letošní nejlepší představení, vysoce hodnotím nápaditost scény.

-Mně se představení líbilo moc, byly v něm úžasné herecké výkony. Mladou slečnu, která dokázala bez mrknutí oka mluvit jako dlaždič, jsem obdivovala.

-Jedním slovem - skvělé.

-Výborně vystihli charakter všech postav.

Výsledky hlasování

líbilo	54
líbilo s výhradami	10
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz

www.fb.com/dsjvs

www.fb.com/voskovcovasazava

Vážení diváci,

dnes nás čeká poslední večer 22. ročníku přehlídky Voskovcova Sázava. Již za pár okamžiků budeme moci nejprve sledovat rozuzlení tajenky – slavnostní vyhlášení výsledků přehlídky. Letošní program byl velice pestrý, plný vynikajících výkonů, a tak jsme všichni zvědaví, kdo si nakonec ze Sázavy odveze krásné ceny. Po vyhlášení výsledků uvidíme komedii Královny. Divadelní profesí, kterou naposledy Vosk(n)oviny přiblíží, je scénograf. Poslednímu soutěžnímu představení je věnovaná malá recenze porotkyně Kristýny Urbanové. Dále je připraven minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DS Jiřího Voskovce Sázava, věnují. Pozitivá této důležité profese vyzdvihla Miša Rejhnová, negativa hledal Tomáš Kuchler. Děkujeme všem divákům a čtenářům za přízeň a těšíme se na další divadelní setkání.

Saturnin

Notoricky známý příběh sluhy Saturnina, který si podle knihy Zdeňka Jirotky vybral Divadelní spolek Vltavan z Týna nad Vltavou, přilákal minulý pátek do sázavského kulturního sálu velké množství diváků. A bylo se zase na co dívat.

Saturnin, který pro blaho svého pána Jiřího udělá doslova vše, teta Kateřina, která svými pořekadly všem leze na nervy, její mutující syn Milouš s prořídlym knírem a snažící se být akceptován ostatními, krásná slečna Barbora, která jako správná moderní žena dokáže nejen hrát báječně tenis, ale i řídit automobil, doktor Vlach se svým specifickým humorem, dědeček – nadšenec elektrifikace, vypravěč příběhu (Jiří ve „starším provedení“) a ostatní postavy od komorné až po sestřičku předvedli velmi dobrý herecký a pěvecký výkon a pobavili diváky všech věkových kategorií svými nově vymyšlenými, ale i známými humornými historkami. A nechyběly ani koblíhy...

Návrh scény, který provedl scénograf Luděk Švehla, byl sice jednoduchý, ale velmi variabilní. Rekvizitáři proto mohli malými změnami velmi rychle scénu přestavět, aniž by narušili sled událostí. Klavír bylo možné přestavět na automobil, zástěna zase poskytovala možnost přestavění pomocí zavěšených dekorací na hausbót, na obývací pokoj dědečka nebo na chatu doktora Vlacha. Velmi mě zaujala kulatá okna hausbótu, která byla vtipně použita z pračky. Nesmím také zapomenout na další rekvizity. Velmi zábavná byla scéna návratu z nemocnice, která se odehrála během bouřky. K imitaci blesků byl použit klasický fotoaparát, k dešti voda ve spreji, k větru větve ze stromu míhající se před vozem. Kostýmní výtvarnice Květa Hla Shwe vystihla velmi dobře tehdejší dobu, a kromě kostýmů hlavních postav nechala ušít vtipné kostýmy srnek, které nás doprovázely a bavily velkou část děje.

Závěrem musím konstatovat, že herci za pomoci režiséra Daniela Hnáta zvládli svoje role bravurně a diváci odcházeli z představení v potěšené náladě.

... pozvánka na vánoční hru

úterý 19.12.: **Do Betléma chvátejme!**

Divadelní soubor Jiřího Voskovce, Sázava

Nenechte si ujít vánoční příběh plný koled, který si pro své sázavské diváky připravil DS Jiřího Voskovce. Přijďte aspoň na chvíli zapomenout na předvánoční shon a potkat se se svými známými, sousedy, kamarády... a třeba si i společně zazpívat, „Narodil se Kristus Pán“.

Být či nebyt scénografem

Co Tebe osobně přitahuje/odrazuje na profesi scénografa?

MR: Mě spíš přitahuje ta vizuální stránka. To, že můžu vše barevně sladit, než vymyšlení kejkli, jak co bude fungovat. To by mě určitě ale také bavilo, kdybych to uměla (*smích*). Je pěkné, když máš tu vizi a víš, že třeba jedna krabice může tvořit pět různých věcí.

TK: Nejvíc pravděpodobně časová náročnost, protože postavit scénu tak, aby dobře vypadala a zároveň byla funkční, není záležitost pěti minut.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

MR: Vymyslet scénu tak, aby byla funkční v našich podmínkách, co nejjednodušší a skladná.

TK: Dát dohromady právě tu funkční scénu (*smích*). Vymyslet ji tak, aby zapadla do hry a neničila dojem z představení.

Předlož tři klady/zápory této profese?

MR: Klady? Mě osobně baví ta samotná dílna, výroba...

Soutěž pozorného diváka...

V(n)OZPRAVĚNÍ Stejně jako Voskovcova Sázava, i Soutěž pozorného diváka se dnes večer dočká svého rozuzlení a slavnostního vyhlášení vítězů. Respektive, vylosování výherců...

Ze všech diváků, kteří v průběhu soutěžní části přehlídky odpověděli správně na jednu či více, mnohdy nelehkých, otázek, budou vylosováni hned tři šťastlivci. Ti získají permanentku na nadcházející ročník Voskovcova Sázava.

Velmi nás těší, že se i letos do soutěže Vosk(n)ovin neváhalo zapojit mnoho opravdu pozorných diváků. Všem zúčastněným děkujeme a samozřejmě držíme palce ve slosování. Pokud ale Vaše jméno dnes večer z jeviště nezazní, nezoufejte - věříme, že se o výhru permanentky budete moci pokusit znovu, a to již v příštím roce...

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: ukulele, 4 struny

Do slosování byly zařazeny kupóny obsahující alespoň jednu z uvedených správných odpovědí.

TK: Špatné je, když se myšlenka scénografa nepotká s myšlenkou režiséra. Pak určitě už zmíněná časová náročnost a třetí zápor... složitost vymyšlení funkčnosti scény.

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý/žádný scénograf?

MR: Určitě by scénograf měl mít cit pro barvy a představitost – to je první předpoklad. Nemusí být nutně zručný, pokud má u sebe někoho s šikovnými rukama, třeba truhláře, který dokáže vymyslet technické řešení toho, co si scénograf vysní. Řekla bych, že musí mít schopný tým (*smích*).

TK: Neměl by být... co je opak puntičkáře? Neměl by nebyť puntičkář (*smích*). Také by neměl být hádavý, netrpělivý a nešikovný.

Kterou jinou profesi bys chtěla/nechtěl vykonávat?

MR: Tak určitě ne režii (*smích*). Možná kostymérku, spíš něco spojeného s tou výtvarnou nebo grafickou částí...

TK: Asi by mě ne bavilo dělat kostýmy, protože musíš sladit více kostýmů tak, aby ani jeden z nich nevyčníval mimo rámec hry a ještě, aby ladily k sobě navzájem. Myslím si, že kostymérky mají více práce než scénografové. Všechny ostatní divadelní profese bych klidně zkusil (*smích*).

Jak to vidí děti...

Kája, 4.A, ZŠ Plaňany

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní společnost Vltavan z Týna nad Vltavou působící na jednom z pěti otáčivých hledišť na světě, na jediném amatérském. To jejich postavili ochotníci svépomocí v roce 1983. V létě baví diváky na „otáčku“, v zimě využívají k hraní kamenné Zámecké divadlo. V repertoáru mají inscenace různých žánrů, od komedií přes tragédie až po muzikály, v posledních letech se jedná spíš o zábavnější hry.

Saturnin je známý příběh o svérázném sluhovi, který pro svého pána udělá cokoli, čímž mu – naštěstí – obrátí celý život vzhůru nohama. V příběhu nechyběli ani dědeček, slečna Barbora či nesnesitelná teta Kateřina se svým synem Miloušem. Saturnin i na sázavských prknech s jiskřivým vtipem čelil všem nepříjemnostem či katastrofám.

Rozhovor s Danielem Hnát, režisérem a představitelem role Jiřího - staršího

Jaké byly Vaše divadelní začátky?

Chodil jsem, asi jako všechny „Husákovy děti“, do dramataku. Bylo z toho velké trauma, protože jsme měli moc „šikovného“ soudruha vedoucího, který nás nic nenaučil. Divadelní prkna jsem opustil v 7. třídě a řekl jsem si, že už na to nemám... V roce 2000 jsem se, díky jedné kamarádce, dostal do projektu „Noc na Karlštejně“, kde jsem se do toho pustil tak, že jsem od té doby v divadle pořád. Dokonce i profesně.

K režii jste se dostal jak?

Režie v podstatě vyplynula náhodou. Začala mě ale naplňovat, protože mě baví organizovat a přetvářet herce, prostor, čas i svět k obrazu svému (*smích*). Kupodivu mám pocit, že ty lidi to snad i baví (*smích*).

Našel byste na profesi režiséra i nějaká negativa?

Ano, čas. Sežere to hodně času. Herec se může roli naučit cestou do práce, z práce, v autobuse, o víkendu, v posteli... myslím text, práce s prostorem je potom něco jiného. Ale u té režie... to je věc, která není vůbec ohodnocena. Režisér stráví spoustu času na přípravách, na té koncepci. Pak samozřejmě, když jde o práci s amatéry, se ještě vše 50x změní oproti původní koncepci. Většina her, které dělám pro Vltavan, je v mé úpravě. Nejdříve je upravím podle toho, jak to cítím já a pak ještě znovu pro herce samotné. Třeba postava dědečka byla původně myšlena trošku jinak, ale Luděk tam přinesl něco, o čem jsem si řekl, že by bylo super tam nechat. Jen jsme to zmodifikovali a myslím, že to funguje.

Proč jste sáhl právě po Saturninovi?

Saturnina jsem měl v hlavě několik let, až jsme si řekli, že nazrál čas. Otáčivé hlediště (*domovská scéna souboru*, *pozn. red.*) má několik specifík. První a zásadní je, že jde o divadlo pod širým nebem. Je to letní scéna, kam se lidé jdou bavit. Nechtějí žádná dramata a „hlubokomyslné“ věci,

Rozhovor s Danou Janouškovou, představitelkou tety Kateřiny

Jak jste se dostala k divadlu?

K divadlu jsem se dostala už jako malé dítě, protože oba moji rodiče ho hráli. Máme divadlo v rodině. Začínala jsem se batolit na jevišti v nějakých třech, čtyřech letech. Přicházely malinké roličky až vlastně dneska jsem tam, kde jsem (*smích*).

Jak se Vám hraje postava neoblíbené tety Kateřiny?

Postava tety Kateřiny se mi hraje velice dobře. Jsem trošku temperamentní, ona také, takže mi velmi vyhovuje (*smích*).

Jak vznikala scéna, ve které teta Kateřina cvičí?

Pan režisér mi řekl: „Hele, budeš tady muset v podstatě udělat nějaké cvičení, tak se koukni, co by ti tak vyhovovalo...“ Pustila jsem si sokolské slety a trénovala doma v obýváku (*smích*).

Problém s tím, že v této scéně vystupujete, řekněme, spoře oděná, nemáte?

Tak to mě velmi baví, na to se vždycky těším! To krásné negliže mi ušila naše kostymérka na míru takovou, že je mi o několik čísel větší, to mi zcela vyhovuje (*smích*).

V Saturninovi také zpíváte... jaký máte k hudbě vztah?

Takhle, k hudbě mám vztah velice kladný, ale zpívat neumím – a to bylo slyšet. Je pravda,

ale chtějí si odpočinout, protože tam chodí o prázdninách a dovolených. Další věc je, že práce s amatéry je velmi specifická. Hry musíte vybírat tak, aby je zvládli. Měli jsme několik myšlenek na různé hry, ale uvědomili jsme si, že pro herce by bylo utrpení, kdyby je museli zkoušet a nebavilo by je to.

Kolik repríz Saturnina už máte za sebou? Hrajete stále ve stejném složení?

Premiéru jsme měli v roce 2020. Dneska jsme se zrovna bavili o tom, že nevíme, kolik bylo repríz přesně, ale odhadujeme jich tak šedesát, sedmdesát... Ve hře máme jenom jednu alternaci, postavu Milouše.

Dočkal se představení nějakého posunu od premiéry?

Určitě. Každé představení se musí ohrát, aby to fungovalo a zvláště komedie. Nejdříve se herci musí naučit text, pak ho musí pochopit (*smích*) a pak na něm můžou stavět humor, ty scénky. A ano, spousta scén se posunula jinam, než měla původně být (*smích*). Upgradovaly se (*smích*).

Kterou jinou divadelní profesi byste chtěl vykonávat?

Co by mě bavilo, ale na co si rozhodně netroufám, je inspic. Tu jsem vždycky obdivoval, protože musí umět celou hru. Všechny role, v podstatě i všechny texty, musí znát celou scénu, rekvizity, techniku... a ještě ve správném pořadí a timingu, klobouk dolů.

že teta Kateřina má zpívat falešně. Když mi Dan (*Daniel Hnát, režisér; pozn. red.*) řekl: „Neboj, to natrénujeme“, odpověděla jsem: „Trénink není potřeba!“ Takhle já to mám (*smích*).

Máte vysněnou roli?

To jste mě trošku zaskočili... o tom jsem nepřemýšlela. Na moji povahu sedí spíš ty temperamentní dámy, u kterých se člověk může vyřadit. U nás na „otáčku“ (*otáčecí hlediště; pozn. red.*) je velký prostor, kde se dá rozeběhnout. Tak to mě baví.

Které divadelní profesi byste se nechtěla věnovat?

No, o ostatních divadelních profesích nic moc nevím, ale myslím si, že bych nedokázala být tím člověkem, který vymýšlí a vyrábí kulisy...

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Jiroutkův Saturnin je notoricky známý. Byl jsem rád, že soubor si s tím poradil po svém a nekopíroval televizní předlohu. Zakomponovali také mnoho gagů a situací, které představení velmi oživily.

Kristýna Urbanová

Představení se mi velmi líbilo, hudba také, nemám co vytknout.

Oldřich Randula

Když něco znám, tak chci být míle překvapen. Tady jsem byl míle překvapen a pobavil jsem se.

Jak to vidí divadelníci...

-Naprostě mě nadchla slečna hrající na ukulele – úžasná zpěvačka, komička i herečka. Představení bylo uvolněné, příjemné. Vůbec nelituji, že jsem dnešní večer strávil tady.

-Celkem zdařilé převedení známé Jiroutkovi knížky na jeviště. Jen ty písně se mi tam moc nehodily.

-Ve hře byly gagy, které se mi líbily, byly překvapující a vtipné. Přišlo mi, že herci hráli s radostí a nadšením.

-Představení se mi líbilo – s výhradami.

Výsledky hlasování

líbilo	122
líbilo s výhradami	4
nelíbilo	2

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz

[www.fb.com/dsjvs](https://www.facebook.com/dsjvs)

[www.fb.com/voskovcovasazava](https://www.facebook.com/voskovcovasazava)

Ceny udělené v jednotlivých kategoriích

Cena diváka za nejlepší představení

- **Jacobowski a Stjerbinski**, Rádobydivadlo Klapý

Cena poroty za nejlepší představení

- **Cesta kolem světa za 80 dní**, DS Jirásek Nový Bydžov

Cena města Sázavy

- **DS Vltavan Týn nad Vltavou** (za vhodné zakomponování Sázavy a pánu Voskovce a Wericha do divadelní hry Saturnin)

Cena za nejlepší mužský herecký výkon

- **Ladislavu Valešovi** za roli Jacobovského ve hře Jacobowski a Stjerbinski od Rádobydivadla Klapý

Cena za nejlepší ženský herecký výkon

- **Anně Kmoníčkové** za roli Toničky ve hře Zdravý nemocný od DS Klicpera z Chlumce nad Cidlinou

Cena za nejlepší mužský pěvecký výkon

- **Jiřímu Vackovi** za roli Philease Foggova ve hře Cesta kolem světa za 80 dní od DS Jirásek z Nového Bydžova

Cena za nejlepší ženský pěvecký výkon

- **Lence Svobodové Šťastné** za roli Mariany/zpěvačky ve hře Jacobowski a Stjerbinski od Rádobydivadla Klapý

Cena za nejlepší režii

- **Janu Burdovi** za režii inscenace Mrzák inishmaanský od DS Náplavka z Lysé nad Labem

Cena za nejlepší hudbu

- **Cesta kolem světa za 80 dní**, DS Jirásek Nový Bydžov

Cena za nejlepší kostýmy a scénu

- **Cesta kolem světa za 80 dní**, DS Jirásek Nový Bydžov

Cena redakce Vosk(n)ovin

- **DS Vltavan Týn nad Vltavou** za autentické ztvárnění divoké jízdy automobilem ve hře Saturnin

Čestná uznání

- **Janu Riegerovi** za ztvárnění postavy **mrzáka Billyho** ve hře Mrzák inishmaanský – DS Náplavka Lysá nad Labem
- **Rádobydivadlu Klapý** za scénicky výstižné ztvárnění dobové atmosféry ve hře **Jacobowski a Stjerbinski**
- **Lukáši Šandovi** za ztvárnění postavy **Passepartouta** ve hře Cesta kolem světa za 80 dní – DS Jirásek Nový Bydžov
- **DS Náplavka Lysá nad Labem** za hudební doprovod k představení **Mrzák inishmaanský**
- **mladým herečkám, zpěvačkám a tanečnicím DS Jirásek Nový Bydžov** za **mnohofunkční víceúčelové účinkování** ve hře Cesta kolem světa za 80 dní

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Letošním tématem Vosk(n)ovin, prolínajícím se všemi čísly, byly divadelní profese. Naše poděkování patří porotcům, jejichž recenze byly zaměřené na aktuální profesi, i členům sázavského souboru, kteří dané profese vykonávají v rámci DSJV a poskytli nám malý rozhovor. Každé číslo doplnil také tematický obrázek od dětí.

Ušetřeny nebyly ani hostující soubory. Členové DS Klicpera od nás dostali za úkol ztvárnit profesi režiséra, DS Prácheňská scéna zase profesi herce. Z ochotníků DS Jirásek se staly kostymérky a Rádobydivadlo Klapý si posvětilo na profesi technika. DS Náplavka měla na okamžik soubor plný nápověd a v DS Vltavan se zvýšil počet scénografů. To vše bez rekvizit, kostýmů či předchozí přípravy... Jak se s úkolem jednotlivé soubory vypořádaly?

DS Klicpera, Chlumeck nad Cidlinou

Zdravý nemocný

6. místo   líbilo: 46   líbilo s výhradami: 1   nelíbilo: 3

DS Prácheňská scéna v Písku

Zapeklitá komedie aneb Kdosi brousí nad Padoušy

2. místo   líbilo: 54   líbilo s výhradami: 8   nelíbilo: 0

DS Jirásek, Nový Bydžov

Cesta kolem světa za 80 dní

4. místo   líbilo: 63   líbilo s výhradami: 2   nelíbilo: 1

Rádobydivadlo, Klapý

Jacobowski a Stjerbinski

1. místo   líbilo: 36   líbilo s výhradami: 0   nelíbilo: 0

DS Náplavka, Lysá nad Labem

Mrzák inishmaanský

5. místo   líbilo: 54   líbilo s výhradami: 10   nelíbilo: 0

DS Vltavan, Týn nad Vltavou

Saturnin

3. místo   líbilo: 122   líbilo s výhradami: 4   nelíbilo: 2